

T143521

ปัญหาพิเศษ

ความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด
อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

OPINION TOWARD RICE VARIETIES SELECTION OF PHUKHIEO
CO-OPARATIVE LIMITED MEMBERS,
PHUKHIEO DISTRICT, CHAIYAPHUM PROVINCE.

อภิสิทธิ์ จันทรสว่าง
APISIT JANSAWANG

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 143521
วันเดือนปี 10 มี.ค. 2559

b. 12799555
i.....

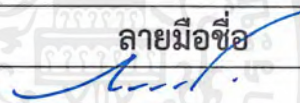
หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)
ภาควิชาพัฒนาการเกษตรและการจัดการทรัพยากร
คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ.2559

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

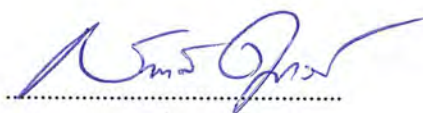
คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองปัญหาพิเศษ

หัวข้อปัญหาพิเศษ ความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว
จำกัด อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ
Opinion toward Rice Varieties Selection of Phukhieo Co-
operative Limited Members, Phukhieo District, Chaiyaphum
Province.

นักศึกษา นาย อภิสสิทธิ์ จันทรสว่าง
รหัสประจำตัว 55040638
ปริญญา วิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชา พัฒนาการเกษตร
อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.กนก เลิศพานิช

คณะกรรมการสอบปัญหาพิเศษ	ลายมือชื่อ
ผศ.ดร.กนก เลิศพานิช	
ดร.นริสา ทรงไทรย์	น.ส. ทวีรัตน์
ดร.สุณีพร สุวรรณมณีพงศ์	ดร.สุกฤษฎาพร
ดร.พัชรา เอี่ยมกิจการ	พัชรา เอี่ยมกิจการ

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาพัฒนาการเกษตร
วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2559

ผศ.ดร.สมศักดิ์ คูหาสวรรค์เวช

หัวหน้าภาควิชาพัฒนาการเกษตรและการจัดการทรัพยากร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อปัญหาพิเศษ

ความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรภูเขียวจำกัด ตำบลฝักบัว อำเภอภูเขียว
จังหวัดชัยภูมิ

นักศึกษา

นาย อภิสิทธิ์ จันทร์สว่าง

รหัสประจำตัว

55040638

ปริญญา

วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

สาขาวิชา

พัฒนาการเกษตร

พ.ศ.

2559

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

ผศ.ดร.กนก เลิศพานิช

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการเลือกพันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายปิดและปลายเปิดจำนวน 180 ชุด ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างของเกษตรกร เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปีมากที่สุด ส่วนมากมีการศึกษาในระดับประถมศึกษา อาชีพหลักส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา อาชีพรองมีอาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท พันธุ์ข้าวที่เลือกใช้ส่วนใหญ่ใช้ข้าวพันธุ์ กข.6 กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้พันธุ์ข้าวเพราะใช้มาดั้งเดิม กลุ่มตัวอย่างไม่เคยใช้พันธุ์อื่น มากกว่าเคยใช้พันธุ์อื่น เกษตรกรใช้พันธุ์ข้าวของตนเองมากที่สุด ผลผลิตโดยเฉลี่ยต่อไร่ทั้งหมดได้ผลผลิต อยู่ในช่วง 500-1,000 ก.ก/ไร่ รายได้จากการขายข้าวต่อปีมีรายได้อยู่ในช่วง 20,001-30,000 บาท ระยะเวลาที่ทำการปลูกข้าวอยู่ในช่วง 20-29 ปี มากที่สุด จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรที่ใช้ปลูกอยู่ในช่วง 10-19 ไร่ มากที่สุด เทคนิคในการเพิ่มผลผลิตโดยการลดต้นทุนการผลิตในด้านใด กลุ่มตัวอย่างให้เทคนิคการลดต้นทุนค่าเมล็ดพันธุ์มากที่สุด ถ้าหากราคาข้าวลดลงกลุ่มตัวอย่างจะไม่เปลี่ยนแปลงการปลูกมากกว่าเปลี่ยนแปลงการปลูก การขายข้าวกลุ่มตัวอย่างขายให้กับพ่อค้าในท้องถิ่นมากที่สุด เกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่าข้าวมีรสชาติหวาน ส่วนด้านความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ ด้านความเหมาะสมกับวิธีการปลูก ด้านคุณสมบัติของข้าว ด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93, 3.64, และ 3.41 ตามลำดับ ด้านการดูแลรักษา ด้านความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูก และด้านรายได้ อยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.16, 3.05 และ 2.80 ตามลำดับ และด้านปัญหาในการผลิต อยู่ในระดับน้อยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษเล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.กนก เลิศพานิช ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำชี้แนะ ตลอดจนช่วยแก้ไขปัญหา ทำให้เกิดความรู้และประสบการณ์ที่ดีแก่ข้าพเจ้า

ขอขอบพระคุณ ดร.สุณีพร สุวรรณมณีพงศ์ ดร.พัชรา เอี่ยมกิจการ และดร.นริสา ทรงไตรยกรรมการสอบหัวข้อและโครงสร้างปัญหาพิเศษที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนข้อชี้แนะ จนในที่สุดทำให้ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลงได้ ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิประสาทวิชาความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ที่ดีแก่ข้าพเจ้า

ขอขอบพระคุณ บุคลากรของสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด ตำบลฝักบัว อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ที่ให้คำแนะนำเรื่องแบบสอบถามแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ นาย ณัฐศักดิ์ ขวัญประเสริฐ กำนันตำบลหนองตม อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำปัญหาพิเศษในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ เกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด ตำบลฝักบัว อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ที่เสียสละเวลาอันมีค่าให้ความร่วมมือในการทำแบบสอบถาม

สุดท้ายต้องขอขอบคุณครอบครัวและเพื่อนๆ ที่ให้ความช่วยเหลือในการศึกษาจนกระทั่งสู่ความสำเร็จในวันนี้

อภิสิทธิ์ จันทร์สว่าง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	I
กิตติกรรมประกาศ	II
สารบัญ	III
สารบัญตาราง	V
สารบัญภาพ	VI
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	2
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	2
1.5 นิยามศัพท์ปฏิบัติการ.....	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 ความคิดเห็น	4
2.1.1 ความหมายของความคิดเห็น	4
2.1.2 ประเภทของความคิดเห็น.....	4
2.1.3 ความสำคัญของความคิดเห็น	5
2.1.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลที่ทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกัน.....	5
2.1.5 การเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น	6
2.2 ข้อมูลพันธุ์ข้าว.....	6
2.2.1 ประเภทของข้าวตามลักษณะพื้นที่	7
2.2.2 คุณภาพเมล็ดพันธุ์.....	7
2.2.3 การเลือกพันธุ์ข้าวที่เหมาะสม.....	8
2.2.4 พันธุ์ที่น่าสนใจในพื้นที่	8
2.2.5 ลักษณะต้นข้าว	10
2.2.6 พันธุ์ข้าวส่งเสริมที่ผลิตเพื่อการค้าในปัจจุบัน	11
2.2.7 โรคและแมลงศัตรูข้าว.....	11
2.3 สหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด	14
2.3.1 ประวัติและคุณสมบัติของสมาชิก	14
2.3.2 ที่ตั้ง	14
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
2.5 กรอบแนวคิด	16
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	17
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	17
3.2 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	17
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	18
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	18
3.5 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	18
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	19
4.1 ข้อมูลทั่วไป.....	19
4.2 สภาพการใช้พันธุ์ข้าว	21
4.3 ความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด.....	23
อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ	
4.4 ข้อเสนอแนะและปัญหา.....	26
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ	27
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	27
5.1.1 ข้อมูลทั่วไป.....	27
5.1.2 สภาพการใช้พันธุ์ข้าว	27
5.1.3 ความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์	27
การเกษตรภูเขียว จำกัด อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ	
5.2 อภิปรายผลการศึกษา.....	28
5.3 ข้อเสนอแนะ	30
5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	30
5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	30
บรรณานุกรม	31
ภาคผนวก	34
ประวัติผู้วิจัย	41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....20 จำแนกตามลักษณะข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร	
4.2 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน22 จำแนกตามลักษณะสภาพการใช้พันธุ์ข้าว	
4.3 แสดงจำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นในการเลือก24 ใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิด.....	16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

(Introduction)

1.1 ความสำคัญของปัญหา (Statement of the Problem)

พันธุ์ข้าวเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญอันดับแรกในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว โดยไม่ต้องเพิ่มต้นทุนการผลิต ถ้าหากว่ามีพันธุ์ข้าวที่ให้ผลผลิตสูงและมีคุณภาพ ทั้งข้าวคุณภาพดี ที่ตรงกับความต้องการของตลาดและเพื่อทำผลิตภัณฑ์ที่มีความต้านทานต่อโรคแมลง ตลอดจนมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในแต่ละท้องถิ่นจะเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการผลิตข้าวหรือเป็นการลดต้นทุนการผลิตข้าวได้เป็นอย่างดี จากอดีตถึงปัจจุบันสำนักวิจัยและพัฒนาข้าว กรมการข้าว ได้ดำเนินงานปรับปรุงพันธุ์ข้าวมาอย่างต่อเนื่องจนได้ข้าวพันธุ์รับรอง พันธุ์แนะนำ และพันธุ์ทั่วไป ให้เกษตรกรปลูกในระบบนิเวศต่างๆ ซึ่งมีทั้งพันธุ์ข้าวนาสวน ข้าวไร่ ข้าวขึ้นน้ำ ข้าวน้ำลึก ข้าวญี่ปุ่น และธัญพืชเมืองหนาว จำนวน 118 สายพันธุ์ พันธุ์ข้าวเหล่านี้มีทั้งชนิดข้าวเจ้าและข้าวเหนียว มีทั้งพันธุ์ที่ปลูกเฉพาะนาปีและปลูกได้ตลอดปี และมีบางพันธุ์เป็นข้าวหอม พันธุ์ข้าวส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูง มีความต้านทานต่อโรคและแมลงที่สำคัญ มีคุณภาพการหุงต้มตามความต้องการของผู้บริโภค ตลอดจนทนทานต่อสภาพแวดล้อมที่เป็นปัญหาสำคัญ อย่างไรก็ตามงานปรับปรุงพันธุ์ข้าว ยังคงต้องดำเนินการต่อไปอย่างต่อเนื่อง เพราะพันธุ์ที่ออกแนะนำแล้วปัจจุบันบางพันธุ์เกษตรกรอาจจะยังคงนิยมปลูกอยู่ แต่บางพันธุ์เกษตรกรอาจเลิกปลูก เนื่องจากมีข้อด้อยบางประการ การนำเอาพันธุ์ข้าวเหล่านั้นไปใช้ของเกษตรกรจึงเป็นไปได้ในลักษณะของการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า รวมทั้งบางพันธุ์เมื่อแนะนำให้ปลูกไปในช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้วอาจไม่มีความเหมาะสมในระยะเวลาต่อมา เนื่องจากสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลง หรือโรค แมลงศัตรูข้าวมีการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งต้องหาพันธุ์ที่มีคุณภาพดีตามความต้องการของตลาดโลก และมีศักยภาพในการแข่งขันกับตลาดโลกได้ (กรมการข้าว, 2558)

ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศมาอย่างยาวนาน เป็นสินค้าเกษตรส่งออกที่สำคัญของประเทศอย่างต่อเนื่องมาหลายทศวรรษ อย่างไรก็ตาม การที่สินค้าข้าวในปัจจุบันได้ก้าวจากการเป็นพืชเศรษฐกิจไปสู่การเป็นพืชการเมือง โดยเฉพาะเมื่อรัฐบาลได้กำหนดให้นโยบายรับจำนำข้าวเปลือกขึ้นเป็นหนึ่งในนโยบายเร่งด่วนของรัฐ พร้อมกับประกาศให้มีการรับจำนำข้าวในระดับราคาสูงกว่าตลาดประมาณถึงร้อยละ 40 นับตั้งแต่เดือนตุลาคม 2554 เป็นต้นมา ทั้งนี้ ในด้านหนึ่งของนโยบายรัฐได้มีเป้าหมายเพื่อจะยกระดับรายได้และชีวิตความเป็นอยู่ของชาวนาให้ดีขึ้น รวมถึงการมุ่งเน้นให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ในขณะที่เดียวกันอีกด้านหนึ่งของนโยบาย ได้มีเป้าประสงค์เพื่อจะดึงอุปทานข้าวเข้ามาควบคุม อันจะนำมาซึ่งการสร้างเสถียรภาพของราคาข้าว ตลอดจนการยกระดับราคาข้าวให้สูงขึ้นทั้งระบบ เพราะข้าวไทยเป็นที่นิยมและเป็นที่ต้องการของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตลาดต่างประเทศจากนโยบายดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดข้อวิจารณ์อย่างมากทั้งต่อการสร้างผลกระทบต่อภาคการผลิต การตลาด และการค้าข้าวของไทย (สมพร อิศวิลานนท์. 2557)

จากสถานการณ์ระดับราคาข้าวในตลาดโลกได้ปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้เกิดความวิตกกังวลในระดับโลกถึงการเข้าสู่ภาวะวิกฤตการณ์ด้านอาหาร สถานการณ์ดังกล่าวน่าจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในฐานะประเทศผู้ส่งออกข้าวที่สำคัญของโลก อย่างไรก็ตาม การที่ระดับราคาข้าวสูงขึ้นนั้นได้เกิดการปรับราคาปัจจัยการผลิตต่างๆ โดยเฉพาะปุ๋ยเคมี ค่าเช่าที่ดิน และค่าจ้างแรงงาน เป็นต้น ลักษณะดังกล่าวย่อมทำให้เกิดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรสูงขึ้นตามมาด้วย ซึ่งผลจากการเพิ่มขึ้นของต้นทุนการผลิตย่อมจะกระทบต่อรายได้สุทธิที่เกษตรกรควรได้รับลดน้อยลง และหากต้นทุนการผลิตนี้เพิ่มขึ้นในระดับสูงกว่าการปรับขึ้นของราคาข้าวแล้ว ผลประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากราคาข้าวที่เพิ่มสูงขึ้นจะสูญหายไป (สมพร อิศวิลานนท์. 2557)

ชาวนาจำนวนมากยังใช้พันธุ์ข้าวพื้นเมืองที่ให้ผลผลิตต่อพื้นที่ต่ำปลูกในสภาพปัจจุบัน ประกอบกับพันธุ์เหล่านั้นยังไม่เป็นที่ต้องการของโรงสี จึงทำให้ขายได้ราคาที่ไม่คุ้มค่ากับการลง (บุญหงษ์ จงเจริญ. 2547) เมล็ดพันธุ์ดีเป็นปัจจัยสำคัญในการเพาะปลูก การใช้พันธุ์ข้าวคุณภาพดี มีความบริสุทธิ์ตรงตามพันธุ์เป็นการลดต้นทุน แต่สามารถเพิ่มผลผลิตและยกระดับคุณภาพผลผลิตให้สูงขึ้น (กรมการข้าว. 2553)

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของเกษตรกรเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อรายได้ของเกษตรกร ซึ่งพื้นที่อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมและทำนาเป็นหลัก โดยงานวิจัยนี้จะทำการสำรวจความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ที่จะได้นำไปสู่การพัฒนากระบวนการปลูกข้าวต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ (Objective of the Study)

เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทราบถึงความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการเลือกใช้พันธุ์ข้าวและปัญหาในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ในโอกาสต่อไป

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษารั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรที่ทำนามีความคิดเห็นในการเลือกพันธุ์ข้าว โดยศึกษาจากเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ โดยเก็บข้อมูลระหว่างเดือนสิงหาคม – เดือนมกราคม พ.ศ.2559

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้พันธุ์ข้าว หมายถึง สิ่งที่เป็นข้อมูลเกี่ยวข้องและสนับสนุนให้เกิดการตัดสินใจในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวไปสู่เกษตรกรที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกร หมายถึง กลุ่มเกษตรกรที่ปลูกข้าวที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

(Literature Review)

ในการศึกษาความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- 2.1 ความคิดเห็น
- 2.2 พันธุ์ข้าว
- 2.3 สหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความคิดเห็น

2.1.1 ความหมายของความคิดเห็น

จากการศึกษาความหมายของความคิดเห็น ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้คล้ายคลึงกัน ดังนี้

บัณฑิต วงศ์เสนารักษ์ (2546) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่าการแสดงออกทางด้านความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยการพูด หรือการเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมซึ่งการแสดงความคิดเห็นนี้อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้

พงศ์เทพ จอมธรรมนิยม (2543) ได้สรุปความคิดเห็นว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกด้านความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการใช้สติปัญญาความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้นเป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งอาจเป็นด้วยการพูด การเขียน อาจถูกต้องหรือไม่ก็ได้ และอาจได้รับการยอมรับหรือไม่ยอมรับได้เช่นกัน ความคิดเห็นนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลาและสถานการณ์หรือมีข้อเท็จจริงปรากฏขึ้นมา

อรรถพร คำคม (2546) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางความคิดของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งและความคิดเห็นเป็นผลมาจากความเชื่อทัศนคติ ความคิด ซึ่งพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ พฤติกรรมระหว่างบุคคล เป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็น และความคิดเห็นอาจแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้มาจนมีอิทธิพลต่อการแสดงออกความคิดเห็นของสิ่งต่างๆ นั้น

2.1.2 ประเภทความคิดเห็น

Remmer (อ้างอิงในวุฒิชัย จำนวนค์, 2523) กล่าวว่า ความคิดเห็นมี 2 ประเภท ดังนี้
ความคิดเห็นเชิงบวกสุด - เชิงลบสุด (Extremeness) เป็นความคิดเกิดจากการเรียนรู้ละประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลงบูชาทิศทางลบสุด ได้แก่ รังเกียจมาก ความคิดเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงได้ยาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นจากความรู้และความเข้าใจ (Cognitive Contents) การมีความคิดต่อสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจต่อสิ่งนั้น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี (Positive) ชอบ ยอมรับ เห็นด้วย ความรู้ความเข้าใจในลักษณะเป็นกลาง (Neutrality) เฉยๆ ไม่มีความเห็น ความรู้ความเข้าใจที่ไม่ดี (Negative) ไม่ชอบ รังเกียจ ไม่เห็นด้วย

2.1.3 ความสำคัญของความคิดเห็น

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของบุคคล ได้มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของความคิดเห็นไว้ดังนี้

บัมจิต วงศ์เสนานุรักษ์ (2546) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความคิดเห็นว่าเป็นความรู้สึกรู้สึกของบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีสิ่งใดสิ่งหนึ่งแต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้ใดๆ ออกมา โดยการพูด การเขียน เป็นต้น การสำรวจความคิดเห็น จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่างๆ การเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือการเปลี่ยนแปลงระบบงานรวมทั้งการฝึกหัดการทำงานด้วย เพราะจะทำให้การดำเนินการต่างๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นไปตามความพอใจของผู้ร่วมงาน

พงศ์เทพ จอมธรรมนิยม (2543) ได้เสนอแนะว่า วิธีที่ง่ายที่สุดในการที่จะบอกถึงความคิดเห็นก็คือ การแสดงให้เห็นถึงจำนวนร้อยละ ของคำตอบในแต่ละคำถาม เพราะจะทำให้เห็นว่าความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะเช่นไร และจะได้อย่างสามารถทำตามข้อคิดเห็นเหล่านั้นได้หรือในการวางนโยบายใดๆก็ตาม ความคิดเห็นที่ออกมาจะทำให้ผู้บริหารเห็นสมควรหรือไม่ในอันที่จะดำเนินนโยบายหรือล้มเลิกไป

2.1.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลที่ทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกัน

ความแตกต่างของแต่ละบุคคล ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึก ซึ่งอาจมีปัจจัยที่มีอิทธิพลทำให้แตกต่างกันไป เช่น ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

กิตติ สุทธิสัมพันธ์ (2541) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลซึ่งทำให้บุคคลมีความคิดเห็นที่เหมือนกันและแตกต่างกันดังนี้คือ

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย คือ เพศ อวัยวะ ความครบถ้วนสมบูรณ์ของอวัยวะต่างๆ คุณภาพสมอง

ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและการศึกษาทำให้บุคคลมีความรู้ในเรื่องต่างๆมากขึ้น และคนที่มีความรู้มากมักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่างๆอย่างมีเหตุผล

ความเชื่อ ค่านิยม และเจตคติของบุคคลในเรื่องต่างๆซึ่งอาจได้จากการเรียนรู้จากบุคคลในสังคม หรือการอบรมสั่งสอนของครอบครัว

ประสบการณ์เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจ หน้าที่และความรับผิดชอบต่องาน ซึ่งมีผลต่อความคิดเห็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น สิ่งต่างๆเหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นของบุคคลเป็นการได้รับข่าวสารข้อมูลต่างๆ ของแต่ละบุคคล

กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง จะมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลเพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใด ก็ต้องยอมรับปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคมนั้น ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความคิดเห็นไปตามกลุ่มหรือสังคมที่อยู่

2.1.5 การเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น

จากการศึกษา มีนักวิชาการได้กล่าวถึงวิธีการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น ไว้ดังนี้

วชิรวัดน์ สินธพ (2541) กล่าวถึงความคิดเห็นของบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงได้และมีเหตุแห่งการเปลี่ยนแปลงดังนี้

- การรับรู้ข้อมูลใหม่จากบุคคลหรือสื่อมวลชน
- การได้รับประสบการณ์ตรงที่พบด้วยตนเอง หรือแรงสะท้อนใจ
- การถูกบังคับให้ปฏิบัติตามโดยไม่เต็มใจ หรือแรงสะท้อนใจ

วชิรวัดน์ สินธพ (2541) ได้อธิบายขั้นตอนกระบวนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือความคิดเห็นว่าประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ 5 ขั้นตอน คือ

- การใส่ใจ (Attention) การให้ความสนใจในสิ่งต่างๆ
- การเข้าใจ (Comprehension) การรู้ข้อมูลที่ถูกต้องและเกิดความรู้
- การมีสิ่งใหม่เกิดขึ้น (Yielding) มีการเปลี่ยนแปลงของสภาวะการณเกิดขึ้น

จากสภาวะปกติ

- การเก็บไว้ (Retention) การเก็บข้อมูล ความรู้ความเข้าใจและความรู้สึก

เอาไว้

- การกระทำ (Action) เป็นการแสดงพฤติกรรมออกมาให้ปรากฏแก่สาธารณชนข้อเท็จจริงในเรื่องต่างๆ หรือสิ่งต่างๆ ที่บุคคลแต่ละคนได้รับ ทั้งนี้เพราะข้อเท็จจริงที่บุคคลได้รับแตกต่างกัน จะมีผลต่อการแสดงความคิดเห็น ที่แตกต่างกันไป

จากความหมายของความคิดเห็นที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้สรุปความหมายของความคิดเห็นดังนี้ ความคิดเห็นการแสดงออกด้านความคิดของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งความคิดเห็นนี้อาจมีข้อแตกต่างกันไป โดยมีพื้นฐานความคิดจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่มีผู้แสดงความคิดเห็นได้ประสบมา ซึ่งความคิดเห็นอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ หรือจากสภาพความเป็นจริงที่ได้จากการรับรู้

2.2 ข้อมูลพื้นฐาน

2.2.1 ประเภทของข่าวตามลักษณะพื้นที่

สมาคมผู้ส่งออกข้าว (2555) กล่าวว่าประเภทของข่าวแบ่งเป็น 3 กลุ่มตามลักษณะและพื้นที่ปลูกได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ข้าวอินดิกา (Indica) หรือข้าวเจ้า เป็นข้าวที่มีลักษณะเมล็ดเรียวยาวรี ลำต้นสูง ตั้งชื่อมาจาก แหล่งที่ ค้นพบครั้งแรกในประเทศอินเดีย เป็นข้าวที่นิยมเพาะปลูกในทวีปเอเชีย เขตมรสุม ตั้งแต่ จีน เวียดนาม ฟิลิปปินส์ ไทย อินโดนีเซีย ไปจนถึงอินเดียและศรีลังกา และแพร่กระจายไปทั้งเขตอุษาคเนย์ตั้งแต่หลัง พ.ศ. 1000 ทั้งเขตลุ่มน้ำอิระวดี และต่อมาแพร่ขยายเพาะปลูกในทวีปอเมริกา เฉพาะในเมืองไทย ข้าวอินดิคานิยมเพาะปลูก ในบริเวณที่ราบลุ่มตอนใต้ของแม่น้ำเจ้าพระยา เพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็ว แทนข้าวเหนียวที่เคยปลูก ซึ่งคนไทยสมัยนั้นเรียกข้าวอินดิกาที่มาจากต่างประเทศ ว่า “ข้าวของเจ้า” แล้วเรียกกันสั้นลงเหลือเพียง“ข้าวเจ้า”มาจนถึงทุกวันนี้

2. ข้าวจาปอนิกา (Japonica) เป็นข้าวเหนียวเมล็ดป้อม กลมรี มีแหล่งกำเนิดจากทางภาคเหนือ แล้วผ่านมาจากลุ่มแม่น้ำโขง ในสมัยก่อนพุทธศตวรรษที่ 20 หลังจากนั้นลดจำนวนลงไปแพร่หลายในเขตอบอุ่นที่ญี่ปุ่น เกาหลี รัสเซีย ยุโรป และอเมริกา

3. ข้าวจาวานิกา (Javanica) เป็นข้าวลักษณะเมล็ดป้อมใหญ่สันนิษฐานว่าเป็นข้าวพันธุ์ผสม ระหว่าง ข้าวอินดิกาและจาปอนิกา นิยมเพาะปลูกใน อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ได้หวัน หมู่เกาะริวกีว และญี่ปุ่น แต่ไม่ค่อยได้รับความนิยมนักเพราะให้ผลผลิตต่ำ

2.2.2 คุณภาพของเมล็ด

การใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่ดีควรเป็นเมล็ดพันธุ์ที่สมบูรณ์มีความบริสุทธิ์ตรงตามพันธุ์ไม่มีเมล็ดข้าวพันธุ์อื่น หรือเมล็ดวัชพืชรวมทั้งสิ่งเจือปนอื่น ๆ มาปนอยู่เมล็ดมีความงอกดี ซึ่งตามมาตรฐานเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ดีจะต้องมีความงอกไม่ต่ำกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ แหล่งที่เกษตรกรสามารถซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวได้ คือซื้อจากหน่วยงานของรัฐหรือจากเกษตรกรที่มีความรู้ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ซึ่งได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานของรัฐมาแล้วและอาศัยตามเอกสารฉบับนี้เกษตรกรสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพดีไว้ใช้ได้เอง พันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพดี คือการคัดเมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีความงอกแรง หมายถึงเมล็ดพันธุ์ข้าวจะต้องสมบูรณ์ เป็นข้าวเต็มเมล็ด น้ำหนักเมล็ดดี ต้นข้าวที่งอกสามารถใช้อาหารจากเมล็ดได้ 10-14 วัน สามารถคัดเลือกเมล็ดที่สีบออกได้ (สำนักงานวิจัยและพัฒนาข้าว 2558)

ประพาส วีระแพทย์ (2555) กล่าวว่าคุณภาพเมล็ดแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทด้วยกัน คือ คุณภาพเมล็ดทางกายภาพ ซึ่งหมายถึง ลักษณะรูปร่างและขนาดของเมล็ดที่มองเห็นได้ และคุณภาพทางเคมี ซึ่งหมายถึง องค์ประกอบทางเคมีที่รวมกันเป็นเม็ดแบ่งของข้าวที่หุงต้มเพื่อบริโภค

คุณภาพเมล็ดทางกายภาพ เป็นลักษณะที่เกี่ยวกับ ความยาว ความกว้าง และความหนาของเมล็ดข้าวกล้อง ตลอดจนถึงการมีท้องไข่ของข้าวเจ้า นอกจากนี้คุณภาพในการสีเป็นข้าวสารก็ถือว่าเป็นคุณภาพทางกายภาพของเมล็ดด้วย

คุณภาพเมล็ดทางเคมี เป็นลักษณะขององค์ประกอบของแป้งในเมล็ด

2.2.3 การเลือกพันธุ์ข้าวที่เหมาะสม

ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวชลบุรี (2550) กล่าวว่าพันธุ์ข้าวที่ปลูกในประเทศไทยปัจจุบันสามารถแบ่งได้ตามลักษณะการเจริญเติบโตของพันธุ์และแบ่งได้ตามลักษณะของชนิดเนื้อแป้งของเมล็ด ได้แก่ ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว เป็นต้น ปัจจุบันการแบ่งตามลักษณะที่เกษตรกรคุ้นเคยเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

ข้าวนาปี (พันธุ์ข้าวไวต่อช่วงแสง) : เป็นพันธุ์ข้าวที่ปลูกได้เฉพาะในฤดูฝนหรือที่ เกษตรกรเรียกว่า ข้าวนาปี เป็นพันธุ์ข้าวที่มีการออกดอกตรงตามฤดูกาลเพราะต้องการช่วงแสงจำเพาะเพื่อการออกดอก ไม่ว่าจะปลูกข้าวพันธุ์นั้นเมื่อใด เช่น พันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 (ในภาคอีสาน) จะออกดอกประมาณวันที่ 20 ตุลาคม ซึ่งไม่ว่าจะปลูกข้าวพันธุ์นั้นเมื่อใด ก็จะออกดอกในช่วงเดือนตุลาคมเท่านั้น

ข้าวนาปรัง (พันธุ์ข้าวไม่ไวต่อช่วงแสง) : เป็นพันธุ์ข้าวที่มีอายุการเก็บเกี่ยวค่อนข้างแน่นอน เมื่อมีอายุครบถึงระยะเวลาออกดอกข้าวพันธุ์นั้นจะออกดอกได้โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยช่วงแสงเป็นตัวกำหนด ทำให้ข้าวชนิดนี้สามารถปลูกได้ตลอดปี แต่เกษตรกรมักจะเรียกว่าข้าวนาปรัง แม้ว่าจะปลูกได้ทั้งในฤดูนาปี ที่อาศัยน้ำฝน และในช่วงฤดูแล้งที่ต้องอาศัยน้ำชลประทาน พันธุ์ข้าวที่เกษตรกรใช้ปลูกในขณะนี้ มีทั้งข้าวพันธุ์พื้นเมือง ทั้งข้าวเจ้า และข้าวเหนียว ที่ปลูกเพื่อใช้บริโภคในครัวเรือน และพันธุ์ข้าวดีของทางราชการที่ได้รับการรับรองจากกรมวิชาการเกษตร และส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกอยู่ทุกวันนี้

2.2.4 พันธุ์ที่น่าสนใจในพื้นที่

ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวขอนแก่น (2558) แนะนำเมล็ดพันธุ์ที่ยังคงคลังอยู่ มีดังนี้

ชื่อพันธุ์ ข้าวดอกมะลิ 105 (Khao Dawk Mali 105)

ชนิด ข้าวเจ้าหอม

ประวัติพันธุ์ ได้มาโดยนายสุนทร สีหะเนิน เจ้าพนักงานข้าว รวบรวมจากอำเภอบางคล้าจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อ พ.ศ.2493-2494 จำนวน 199 รวง แล้วนำไปคัดเลือกแบบคัดพันธุ์บริสุทธิ์ (Pure Line Selection) และปลูกเปรียบเทียบพันธุ์ที่สถานีทดลองข้าวโคกสำโรง แล้วปลูกเปรียบเทียบพันธุ์ท้องถิ่นในภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จนได้สายพันธุ์ขาวดอกมะลิ 4-2-105 ซึ่งเลข 4 หมายถึง สถานที่เก็บรวงข้าว คืออำเภอบางคล้า เลข 2 หมายถึงพันธุ์ทดสอบที่ 2 คือ ข้าวดอกมะลิ และเลข 105 หมายถึง แฉวหรือรวงที่ 105 จากจำนวน 199 รวง

การรับรองพันธุ์ คณะกรรมการการพิจารณาพันธุ์ ให้ใช้ขยายพันธุ์เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2502

ลักษณะประจำพันธุ์ เป็นข้าวเจ้า สูงประมาณ 140 เซนติเมตรไวต่อช่วงแสง ลำต้นสีเขียวจาง ใบสีเขียวยาวค่อนข้างแคบ ฟางอ่อน ใบธงทำมุมกับคอรวง เมล็ดข้าวรูปร่างเรียวยาว ผลผลิต ประมาณ 363 กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น ทนแล้งได้ดีพอสมควร เมล็ดข้าวสารใส แกร่ง คุณภาพการสีดี
คุณภาพการหุงต้มดี อ่อนนุ่ม มีกลิ่นหอม ทนต่อสภาพดินเปรี้ยว และดินเค็ม

ข้อควรระวัง ไม่ต้านทานโรคใบสีส้ม โรคขอบใบแห้ง โรคไหม้ และโรคใบ
หงิก ไม่ต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพลี้ยจักจั่นสีเขียว และหนอนกอ

พื้นที่แนะนำ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือตอนบน

ชื่อพันธุ์ พิษณุโลก 2 (Phitsanulok 2)

ชนิด ข้าวเจ้า

ประวัติพันธุ์ ได้จากการผสมพันธุ์ 3 ทาง ระหว่างสายพันธุ์ ที่ศูนย์วิจัยข้าว
พิษณุโลก ปี พ.ศ. 2533-2534 ปลุกคัดเลือกจนได้สายพันธุ์ PSL91014-16-1-5-1

การรับรองพันธุ์ คณะกรรมการวิจัยและพัฒนากรมวิชาการเกษตร มีมติให้
เป็นพันธุ์รับรองเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2543

ลักษณะประจำพันธุ์ เป็นข้าวเจ้า สูงประมาณ 114 เซนติเมตร ไม่ไวต่อช่วง
แสง อายุเก็บเกี่ยว 119-121 วัน ทรงกอตั้ง ใบสีเขียวเข้ม ใบธงตั้ง รวงแน่นปานกลาง ระแงค์ค่อนข้างถี่
คอรวงสั้น ฟางแข็ง ใบแก่ช้า

ผลผลิต ประมาณ 807 กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น ผลผลิตสูง และมีเสถียรภาพในการให้ผลผลิตต้านทานเพลี้ย
กระโดดสีน้ำตาล เพลี้ยกระโดดหลังขาว และเพลี้ยจักจั่นสีเขียว คุณภาพการสีดี ท้องไข่น้อย

ข้อควรระวัง ไม่ต้านทานโรคไหม้ และโรคใบหงิก ไม่ต้านทานแมลงบัว
เมล็ดค่อนข้างร่วงง่าย

พื้นที่แนะนำ ทุกภาคในเขตชลประทาน

ชื่อพันธุ์ ชัยนาท 1 (Chai Nat 1)

ชนิด ข้าวเจ้า

ประวัติพันธุ์ ได้จากการผสม 3 ทาง ระหว่างสายพันธุ์ IR13146-158-1
และสายพันธุ์ IR15314-43-2-3-3 กับ BKN6995-16-1-1-2 ที่สถานีทดลองข้าวชัยนาท เมื่อ พ.ศ.
2525 ปลุกคัดเลือกจนได้สายพันธุ์ CNTBR82075-43-2-1

การรับรองพันธุ์ คณะกรรมการวิจัยและพัฒนากรมวิชาการเกษตร มีมติให้
เป็นพันธุ์รับรองเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2536

ลักษณะประจำพันธุ์ เป็นข้าวเจ้า สูงประมาณ 113 เซนติเมตร ไม่ไวต่อช่วง
แสง อายุเก็บเกี่ยว ประมาณ 121-130 วัน ทรงกอตั้ง ใบสีเขียว ใบธงค่อนข้างยาวตั้งตรง คอรวงสั้น
รวงยาวและแน่น ระแงค์ค่อนข้างถี่ ฟางแข็ง เมล็ดข้าวเปลือกสีฟางระยะพักตัวของเมล็ดประมาณ 8
สัปดาห์ คุณภาพข้าวสุก ร่วน แข็ง

ผลผลิต ประมาณ 740 กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น ให้ผลผลิตสูง ตอบสนองต่อการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนดี ด้านทานโรค ใบพิก และโรคไหม้ ด้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และเพลี้ยกระโดดหลังขาว มีท้องไข่น้อย

ข้อควรระวัง ไม่ต้านทานต่อโรคใบสีส้ม โรคขอบใบแห้ง และโรคใบขีดโปร่งแสง ในฤดูแล้งควรปลูกไม่เกินเดือนมีนาคม

พื้นที่แนะนำ ทุกภาคในเขตชลประทาน

ชื่อพันธุ์ กข6 (RD6)

ชนิด ข้าวเหนียว

ประวัติพันธุ์ ได้จากการปรับปรุงพันธุ์ โดยการใช้รังสีชักนำให้เกิดการกลายพันธุ์ โดยใช้รังสีแกมมาปริมาณ 20 กิโลแตรต อาบเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 แล้วนำมาปลูกคัดเลือกที่สถานีทดลองข้าวบางเขนและสถานีทดลองข้าวพิมาย จากการคัดเลือกได้ข้าวเหนียวหลายสายพันธุ์ในช่วงปีที่ 2 นำไปปลูกคัดเลือกจนอยู่ตัวได้สายพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงสุดคือ สายพันธุ์ KDML105'65-G2U-68-254 นับว่าเป็นข้าวพันธุ์ดีพันธุ์แรกของประเทศไทย ที่ค้นคว้าได้โดยใช้วิธีชักนำพันธุ์พืชให้เปลี่ยนกรรมพันธุ์โดยใช้รังสี

การรับรองพันธุ์ คณะกรรมการวิจัยและพัฒนากรมวิชาการเกษตร มีมติให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2520

ลักษณะประจำพันธุ์ เป็นข้าวเหนียว สูงประมาณ 154 เซนติเมตร ไรต่อช่วงแสง ทรงกอกระจายเล็กน้อย ใบยาวสีเขียวเข้ม ใบธงตั้ง เมล็ดยาวเรียวยาวเมล็ดข้าวเปลือกสีน้ำตาล อายุเก็บเกี่ยวประมาณ 21 พฤศจิกายน คุณภาพข้าวสุก เหนียวนุ่ม มีกลิ่นหอม

ผลผลิต ประมาณ 666 กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น ให้ผลผลิตสูงและทนแล้งดีกว่าพันธุ์เหนียวสันป่าตอง คุณภาพการหุงต้มดี มีกลิ่นหอม ลำต้นแข็งแรงปานกลาง ด้านทานโรคใบจุดสีน้ำตาล คุณภาพการสีดี

ข้อควรระวัง ไม่ต้านทานโรคขอบใบแห้ง และโรคใบไหม้ ไม่ต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลและแมลงบัว

พื้นที่แนะนำ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2.5 ลักษณะต้นข้าว

ประพาส วีระแพทย์ (2555) กล่าวว่ารูปต้นมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการให้ผลผลิต และการให้ผลผลิตของข้าวขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญ 3 อย่าง คือจำนวนรวงต่อกอ จำนวนเมล็ดต่อรวงและน้ำหนักข้าวเปลือก 100 เมล็ด การที่จะได้องค์ประกอบที่ดีทั้งสามอย่างนี้อยู่ในต้นเดียวกันนั้นเป็นการยาก มาก เพราะองค์ประกอบเหล่านี้ขึ้นอยู่กับสรีรวิทยาภายในต้นข้าว และสิ่งแวดล้อมภายนอก เช่น การเปลี่ยนแร่ธาตุอาหารให้เป็นแป้ง แล้วส่งไปสร้างส่วนต่างๆ ของต้นข้าวที่กำลังเจริญเติบโต อาหารจำนวนหนึ่งจะต้องเปลี่ยนเป็นจำนวนรวง จำนวนเมล็ดและน้ำหนักของเมล็ด ถ้าอาหารส่งไปเลี้ยงและสร้างจำนวนรวงเป็นส่วนใหญ่ อาหารที่เหลือก็น้อยสำหรับสร้างจำนวนเมล็ดและน้ำหนักเมล็ด ฉะนั้น ต้นข้าวต้นหนึ่งจึงมีจำนวนรวงมาก จำนวนเมล็ดต่อรวงน้อย และน้ำหนัก

ข้าวเปลือกของเมล็ดเบา จึงเป็นสิ่งที่ทำไม่ได้ที่จะให้มีต้นข้าวที่มีเมล็ดในรวงมากและเมล็ดข้าวเปลือกมีน้ำหนักมาก ทำได้เพียงให้ได้องค์ประกอบทั้งสามอย่างในจำนวนที่พอดีเท่านั้น ต่อมานักวิชาการเรื่องข้าวได้ศึกษาพบว่า ต้นข้าว จะให้ผลิตผลสูงหรือต่ำนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะรูปต้นของข้าว เพราะรูปต้นของข้าวมีความสัมพันธ์กับการใช้ปุ๋ย หรือที่เรียกว่า การตอบสนองต่อปุ๋ยและการเปลี่ยนแร่ธาตุอาหารจากปุ๋ยให้เป็นแป้ง ซึ่งใช้ในการสร้างส่วนต่าง ๆ ของต้นและเมล็ดข้าว พันธุ์ข้าวที่ให้ผลิตผลสูงจะต้องมีลักษณะรูปต้นข้าวที่ดีเป็นสำคัญ

2.2.6 พันธุ์ข้าวส่งเสริมที่ผลิตเพื่อการค้าในปัจจุบัน

กรมการข้าว (2558) ได้แนะนำพันธุ์ปลูกเพื่อการค้าในปัจจุบันมี ดังนี้

พันธุ์ข้าวไม่ไวต่อช่วงแสง ชัยนาท 1

ข้าวเจ้าไม่ไวต่อช่วงแสง อายุ 110 วัน

ลักษณะเด่น เมล็ดยาว คุณภาพดี

ข้อควรระวัง ไม่ต้านทานโรคขอบใบแห้ง และเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ไม่ทน

ต่ออากาศหนาวเย็นในช่วงข้าวตั้งท้อง และออกดอก

พันธุ์ข้าวไม่ไวต่อช่วงแสง สุพรรณบุรี 1

ข้าวเจ้าไม่ไวต่อช่วงแสง อายุ 115 วัน

ลักษณะเด่น ผลิตผลสูง ค่อนข้างต้านทานโรค และเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

ในสภาพธรรมชาติ ทนต่ออากาศหนาวเย็นในภาคกลางและภาคเหนือตอนล่าง

ข้อควรระวัง ไม่ต้านทานโรคขอบใบแห้ง โรคไหม้ และใบจุดสีน้ำตาลใน

ภาคเหนือตอนล่างได้ง่าย

พันธุ์ข้าวไม่ไวต่อช่วงแสง ปทุมธานี 1

ข้าวเจ้าไม่ไวต่อช่วงแสง อายุ 110 -115 วัน

ลักษณะเด่น มีกลิ่นหอม คุณภาพข้าวสุกเหมือนข้าวขาวดอกมะลิ 105

ต้านทานโรคไหม้และโรคขอบใบแห้ง

ข้อควรระวัง ไม่ทนต่ออากาศหนาวเย็นในช่วงข้าวตั้งท้อง และออกดอกไม่

เหมาะที่จะปลูกฤดูนาปรังในเขตภาคเหนือเพราะจะกระทบอากาศร้อนจัดในช่วงข้าวออกดอก ทำให้คุณภาพการสีต่ำ

2.2.7 โรคและแมลงศัตรูข้าว

ประพาส วีระแพทย์ (2555) กล่าวว่าพันธุ์ข้าวที่มีลักษณะรูปต้นดี ตอบสนองต่อการใช้ปุ๋ยสูงก็ไม่สามารถที่จะให้ผลิตผลสูงได้ ถ้าพันธุ์นั้นไม่มีความต้านทานต่อโรคและแมลงศัตรูที่ระบาดในขณะนั้น ด้วยเหตุนี้ ลักษณะต้านทานต่อโรคและแมลงจึงเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง ความต้านทานต่อโรคและแมลงศัตรูของต้นข้าว นั้น เป็นผลที่เกิดจากปฏิกิริยาทางพันธุศาสตร์ระหว่างพันธุกรรมของต้นข้าว และ เชื้อโรคหรือแมลง ซึ่งเป็นวิชาการอีกแขนงหนึ่งที่แตกต่างไปจากเรื่องอื่น

กรมการข้าว (2558) โรคข้าวที่พบในประเทศไทย ยกตัวอย่างแต่ละเชื้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรคไหม้ (Rice Blast Disease)

พบมาก ในนาข้าวฝ่น ข้าวพันธุ์พื้นเมืองไวต่อช่วงแสง พบส่วนใหญ่ในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก และ ภาคใต้

สาเหตุ เชื้อรา *Pyricularia grisea* Sacc.

อาการ ระยะกล้า ใบมีแผล จุดสีน้ำตาลคล้ายรูปตา มีสีเทาอยู่ตรงกลางแผล ความกว้างของแผลประมาณ 2-5 มิลลิเมตร และความยาวประมาณ 10-15 มิลลิเมตร แผลสามารถขยายลุกลามและกระจายทั่วบริเวณใบ ถ้าโรครุนแรงกล้าข้าวจะแห้งพุดตาย อาการคล้ายถูกไฟไหม้

ระยะแตกกอ อาการพบได้ที่ใบ ข้อต่อของใบ และข้อต่อของลำต้น ขนาดแผลจะใหญ่กว่าที่พบในระยะกล้า แผลลุกลามติดต่อกันได้ที่บริเวณข้อต่อ ใบจะมีลักษณะแผลซ้ำสีน้ำตาลดำ และมักหลุดจากกาบใบเสมอ

ระยะออกรวง (โรคเน่าออกรวง) ถ้าข้าวเพิ่งจะเริ่มให้รวง เมื่อถูกเชื้อราเข้าทำลาย เมล็ดจะลีบหมด แต่ถ้าเป็นโรคตอนรวงข้าวแก่ใกล้เก็บเกี่ยว จะปรากฏรอยแผลซ้ำสีน้ำตาลที่บริเวณออกรวง ทำให้เปราะหักง่าย รวงข้าวร่วงหล่นเสียหายมาก

การแพร่ระบาด พบโรคในแปลงที่ต้นข้าวหนาแน่น ทำให้อับลม ถ้าใส่ปุ๋ยสูง และมีสภาพแห้งในตอนกลางวันและชื้นจัดในตอนกลางคืน น้ำค้างยาวนานถึงตอนสายราว 9 โมง ถ้าอากาศค่อนข้างเย็น อุณหภูมิประมาณ 22-25 องศา ลมแรงจะช่วยให้โรคแพร่กระจายได้ดี

โรคขอบใบแห้ง (Bacterial Leaf Blight Disease or Bacterial Blight Disease)

พบมาก ในนาข้าวฝ่น นาชลประทาน ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ ภาคใต้

สาเหตุ เชื้อแบคทีเรีย *Xanthomonas oryzae* pv. *oryzae* (ex Ishiyama) Swings et al.

อาการ โรคนี้เป็นได้ตั้งแต่ระยะกล้า แตกกอ จนถึง ออกรวง ต้นกล้าก่อนนำไปปักดำจะมีจุดเล็กๆ ลักษณะซ้ำที่ขอบใบของใบล่าง ต่อมาประมาณ 7-10 วัน จุดซ้ำนี้จะขยายกลายเป็นทางสีเหลืองยาวตามใบข้าว ใบที่เป็นโรคจะแห้งเร็ว และสีเขียวจะจางลงเป็นสีเทาๆ อาการในระยะปักดำจะแสดงหลังปักดำแล้วหนึ่งเดือนถึงเดือนครึ่ง ใบที่เป็นโรคขอบใบมีรอยขีดซ้ำ ต่อมาจะเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ที่แผลมีหยดน้ำสีครีมคล้ายยางสนกลม ๆ ขนาดเล็กเท่าหัวเข็มหมุด ต่อมาจะกลายเป็นสีน้ำตาลและหลุดไปตาม น้ำหรือฝน ซึ่งจะทำให้โรคสามารถระบาดต่อไปได้ แผลจะขยายไปตามความยาวของใบ บางครั้งขยายเข้าไปข้างในตามความกว้างของใบ ขอบแผลมีลักษณะเป็นขอบลายหยัก แผลนี้เมื่อนานไปจะเปลี่ยนเป็นสีเทา ใบที่เป็นโรค ขอบใบจะแห้งและม้วนตามความยาว ในกรณีที่ดินข้าวมีความอ่อนแอต่อโรคและเชื้อโรครามีปริมาณมาก จะทำให้ท่อน้ำท่ออาหารอุดตัน ต้นข้าวจะเหี่ยวเฉาและแห้งตายทั้งต้นโดยรวดเร็ว เรียกอาการของโรคนี้ว่า ครีเสก (Kresak)

การแพร่ระบาด เชื้อสาเหตุโรคสามารถแพร่ไปกับน้ำ ในสภาพแวดล้อมที่มีความชื้นสูง และสภาพที่มีฝนตก ลมพัดแรง จะช่วยให้โรคแพร่ระบาดอย่างกว้างขวางรวดเร็ว

โรคใบหงิก (โรคจู) (Rice Ragged Stunt Disease)

พบมาก ในนาชลประทาน ภาคกลาง

สาเหตุ เชื้อไวรัส *Rice Ragged Stunt Virus* (RRSV)

อาการ ต้นข้าวเป็นโรคได้ ทั้ง ระยะกล้า แดกกอ ตั้งท้อง อาการของต้นข้าวที่เป็นโรค สังเกตได้ง่าย คือ ข้าวต้นเตี้ยกว่าปกติ ใบแคบและสั้นสีเขียวเข้ม แดกใบใหม่ช้ากว่าปกติ แผ่นใบไม่สมบูรณ์ ปลายใบบิดเป็นเกลียว ขอบใบแห้งวิ่นและเส้นใบบวมโป่งเป็นแนวยาวทั้งที่ใบและกาบใบ ข้าวที่เป็นโรคออกรวงล่าช้าและให้รวงไม่สมบูรณ์ เมล็ดลีบ ผลผลิตลดลง 30 ถึง 70 เปอร์เซ็นต์ และข้าวพันธุ์อ่อนแอที่เป็นโรคในระยะกล้า ต้นข้าวอาจตายและไม่ได้ผลผลิตเลย

การแพร่ระบาด เชื้อไวรัสสาเหตุโรคถ่ายทอดได้โดยแมลงพาหะ คือ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และเชื้อไวรัสสามารถคงอยู่ในตอซัง และหญ้าบางชนิด

โรคเหลืองเตี้ย (Yellow Dwarf Disease)

พบมาก ในนาชลประทาน ภาคกลาง

สาเหตุ เกิดจากเชื้อไฟโตพลาสมา

อาการ โรคนี้อพบในระยะข้าวแตกกอถึงระยะออกรวง ใบที่ออกใหม่มีอาการเหลืองซีด ต้นเตี้ย แดกกอมากเป็นพุ่มแจ้ ต้นเป็นโรคอาจตายหรือไม่ออกรวง ถ้าต้นข้าวได้รับเชื้อใกล้ระยะออกรวง จะไม่แสดงอาการ แต่จะแสดงอาการในลูกข้าวที่งอกจากตอซัง

การแพร่ระบาด เชื้อสาเหตุโรคถ่ายทอดได้โดยแมลงพาหะ คือ เพลี้ยจักจั่นสีเขียว

โรครากปม (Root-knot Disease)

พบมาก ในน่าน้ำฝน ที่ดอนภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สาเหตุ ไส้เดือนฝอยรากปม *Meloidogyne graminicola*

อาการ มักเกิดในสภาพไร่และแปลงกล้าซึ่งปล่อยให้น้ำแห้ง เมื่อไส้เดือนฝอยตัวอ่อนระยะที่ 2 ฝังหัวเข้าไปที่ปลายรากอ่อนแล้ว จะปล่อยสารออกมากระตุ้นให้เนื้อเยื่อบริเวณรอบๆ นั้นแบ่งตัวเร็ว และมากกว่าปกติ นอกจากนี้จะมีเซลล์ขนาดใหญ่เกิดขึ้น เนื่องจากไส้เดือนฝอยปล่อยน้ำย่อยไปย่อยผนังเซลล์หลายเซลล์ทำให้เกิดเซลล์ใหม่ขนาดใหญ่ขึ้นมา และมันจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากเซลล์นี้ ทำให้เกิดรากพองขึ้นเป็นปม เมื่อปลายรากเกิดปมขึ้นแล้วรากนั้นก็จะไม่เจริญต่อไป ถ้ามีปมน้อยอาการไม่ปรากฏที่ใบ ถ้ามีปมมากจะทำให้ต้นข้าวแคระแกร็นและใบมีสีเหลืองได้

การแพร่ระบาด ไส้เดือนฝอยแพร่ระบาดได้ทั้งทางดิน น้ำ และเศษซากพืช พืชอาศัยของไส้เดือนฝอยนี้มีมากมายหลายประเภท ได้แก่ พวงวัชพืชกบ พืชตระกูลหญ้า วัชพืชใบกว้าง และวัชพืชน้ำ

2.3. สหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด

สหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด (2518) ได้ให้ข้อมูลประวัติและที่ตั้งของสหกรณ์ดังนี้

2.3.1 ประวัติและคุณสมบัติของสมาชิก

ชื่อ สหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด เป็นหน่วยงานสังกัดสำนักงานสหกรณ์จังหวัด ชัยภูมิ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง นิคมกสิกรรมในรูปสหกรณ์ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2518 สถานที่ตั้ง 40 หมู่ 14 บ้านแซ่ ต.ผักปัง อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ 36110 ปัจจุบันมีจำนวนสมาชิก 3,280 คน คนที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ ไม่จำเป็นต้องทำเกษตรกรรมอย่างเดียว จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกในด้านธุรกิจอื่นเชื่อก็คือ รวบรวมบัญชี เงินฝาก หรือปั้มน้ำมันก็ได้

2.3.2 ที่ตั้ง

อาณาเขตและลักษณะภูมิประเทศ

สหกรณ์การเกษตรภูเขียว สถานที่ตั้ง 40 หมู่ 14 บ้านแซ่ ต.ผักปัง อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ 36110 เป็นพื้นที่ติดกับแนวภูเขาที่มีอากาศตามลักษณะภูมิประเทศ ในหน้าฝนมี อากาศร้อนในตอนกลางวันอากาศในตอนเย็นในตอนกลางคืน ปริมาณน้ำฝนในแต่ละปีน้อยไม่เพียงพอ ต่อการทำเกษตรในปัจจุบัน ในหน้าร้อนในพื้นที่ อำเภอภูเขียว จะมีอากาศร้อนมากในตอน กลางวันตอนกลางคืนเป็นลักษณะร้อนอบอ้าว ภาคการเกษตรจะทำน้อยในหน้าร้อน และในหน้า หนาว เป็นหน้าที่การเกษตรอุดมสมบูรณ์เพราะในหน้าหนาว อากาศในอำเภอภูเขียว มีอากาศที่เย็น สบายในตอนกลางวัน ส่วนในตอนกลางคืนมีอากาศเย็นมาก ในหน้านี้ภาคการเกษตรจะมีทั้งปลูกพืช ไร่และพืชผักอากาศหนาว ส่วนอาณาเขตของสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด มีดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดกับพื้นที่การเกษตรของ ชุมชนบ้านแซ่ ต.ผักปัง อ.ภูเขียว จ. ชัยภูมิ
ทิศใต้	ติดกับภูเขาเขียวเป็นแนวยาว
ทิศตะวันออก	ติดกับ ชุมชนบ้านหนองแวง ต.ผักปัง อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ
ทิศตะวันตก	ติดกับทางหลวงชนบท ถนน ภูเขียว – เกษตรสมบูรณ์

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นรินทร์ สุขเจริญ (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของคณะกรรมการอาสาสมัคร เกษตรตำบลที่มีต่อโครงการอบรมอาสาสมัครยุวเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่ม ตัวอย่างร้อยละ 75.4 เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 48.27 ปี ร้อยละ 34.3 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 95.3 สถานภาพสมรส มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 3.61 คน มีพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 9.41 ไร่ ร้อยละ 50.3 มีอาชีพในการทำสวน มีรายเฉลี่ย 147,124.94 บาทต่อปี ร้อยละ 34.9 มีตำแหน่ง ทางสังคมเป็นคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการฯ ร้อยละ 100.0 เป็นสมาชิกกลุ่ม โดยร้อยละ 78.1 เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์/ชกส. ร้อยละ 56.5 ได้รับการฝึกอบรมเฉลี่ย 5.56 ครั้งต่อปี และร้อยละ 99.1 ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของรัฐ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็น ต่อการฝึกอบรมภาพรวมอยู่ในระดับมากด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.59 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความ คิดเห็นในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านวิทยากรฝึกอบรม ด้านกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การฝึกอบรม ด้านเนื้อหาวิชา และด้านปัจจัยที่สนับสนุนการฝึกอบรมสำหรับปัญหาในการดำเนินงาน โครงการฯ พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 74.2 ระบุปัญหาว่า อาสาสมัครเกษตรไม่ได้รับผลตอบแทน เหมือนอาสาสมัครสาธารณสุขส่งผลให้การให้ความร่วมมือในการช่วยปฏิบัติงานเกษตรมีน้อย รองลงมาคือ ร้อยละ 66.8 ขาดการสนับสนุนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน และกลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ร้อยละ 75.6 สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน (ค่าพาหนะ เดินทาง,อาหาร,และค่าตอบแทนในการปฏิบัติงาน) รองลงมาร้อยละ 68.3 จัดหาแหล่งเงินทุน ดอกเบี้ยต่ำให้แก่อาสาสมัครเกษตรฯ

พงษ์พิสิทธิ์ รุ่งอรุณ (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่องความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของ สมาชิกสหกรณ์นิคมชะอำ จำกัด จากการศึกษา ความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิก สหกรณ์นิคมชะอำ จำกัด อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี พบว่าข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์นิคมชะอำ จำกัด เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายอาจเพราะเนื่องจากแต่ละครอบครัวจะเป็นสมาชิกสหกรณ์เพียงคนเดียว โดยส่วนมากจะให้ผู้หญิงมาทำกิจกรรมต่างๆในสหกรณ์ เช่น การประชุม ศึกษาดูงาน แล้วให้เพศชาย ที่มีกำลังมากกว่าทำงานในแปลงนามากกว่า สมาชิกมีอายุอยู่ในช่วง 50-59 ปี มากที่สุดปี ส่วนใหญ่มี จำนวนแรงงาน 1-2 คน ซึ่งตรงกับผลสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ว่า อายุของเกษตรกรในประเทศไทยจะมีแนวโน้มของ

อายุสูงขึ้น แต่แนวโน้มของจำนวนแรงงานในภาคเกษตรจะลดลง แรงงานในภาคอุตสาหกรรมจะมี แนวโน้มเพิ่มมากขึ้น (สำนักงานสถิติแห่งชาติ 2555) การศึกษาสมาชิกส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ประถมศึกษา เพราะเนื่องจากคนรุ่นหลังมักไปทำงานอื่นและคนสมัยก่อนมีการศึกษาไม่สูง อาชีพหลัก ส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา อาชีพรองมีอาชีพทำไร่มากที่สุด โดยอาชีพสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ที่มีน้ำใช้ เกือบตลอด สมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่มี รายจ่ายต่อวันน้อยรายได้ที่มีน้อยจึงสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างพอเพียง และใช้ข้าวปลูกจากแปลง นาของตนเองมากที่สุดซึ่งตรงกับหลักความเป็นจริงที่ส่วนใหญ่เกษตรกรในพื้นที่จะใช้พันธุ์ข้าวพื้นเดิม เพราะจะทำให้การดูแลข้าวปนทำได้ง่าย พันธุ์ข้าวที่เลือกใช้สมาชิกเลือกใช้ข้าวพันธุ์ กข. มากที่สุด เนื่องจากเป็นพันธุ์ที่ใช้กันมานาน ดูแลง่ายเหมาะสมกับพื้นที่ชลประทานเข้าถึง ส่วนด้านความคิดเห็น สมาชิกมีความคิดเห็นในด้านคุณสมบัติของข้าวอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.75 อาจเพราะมีความ ชำนาญในการคัดเลือกพันธุ์ที่นำมาใช้ ด้านความเหมาะสมกับพื้นที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปาน กลางโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 เพราะพื้นที่ของสมาชิกบางพื้นที่มีน้ำเข้าถึงและบางพื้นที่น้ำเข้าถึงได้ ยากทำให้ระดับความคิดเห็นแตกต่างกันส่งผลให้ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความ เหมาะสมกับวิธีการปลูกมีระดับความคิดเห็นในระดับปานกลาง เนื่องจากทุกตัวอย่างใช้การปลูกแบบ หว่านตามทั้งหมดเพราะประหยัดเวลาและเป็นวิธีที่มีความถนัดมากที่สุด ด้านการดูแลรักษามีความ คิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 อาจเพราะพื้นที่ค่อนข้างสมบูรณ์มีการใช้ทั้ง ปุ๋ยเคมีควบคู่กับปุ๋ยชีวภาพ ด้านผลผลิตและรายได้มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 อาจเพราะสมาชิกมีความชำนาญในการปลูกข้าวและได้รายได้เพิ่มจากโครงการรับจำนำข้าว

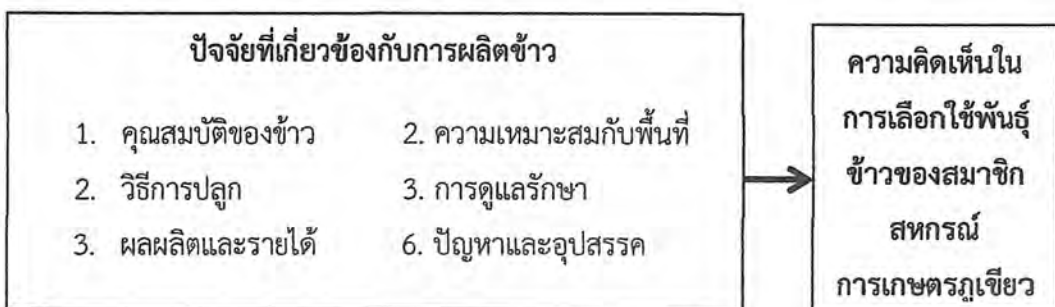
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านปัญหาในการผลิต สมาชิกมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.44 เพราะสภาพพื้นที่และน้ำมีความเหมาะสมในการเพาะปลูก และเกษตรกรมีความชำนาญในการดูแลแปลงนา

เกริก เชื้อตาพลอย (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ใช้น้ำต่อการบริหารจัดการ การน้ำชลประทานของ โครงการชลประทานบุรีรัมย์อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ใช้น้ำต่อการบริหารจัดการน้ำชลประทานของโครงการชลประทานบุรีรัมย์ อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ ด้านการด้านเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาและบริหารจัดการน้ำทุกระดับอย่างบูรณาการ ด้านบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งถึง เป็นธรรมและยั่งยืน ด้านดำเนินการป้องกันและบรรเทาภัยอันเกิดจากน้ำ และด้านการพัฒนาแหล่งน้ำตามศักยภาพแหล่งน้ำให้สอดคล้องตามลำดับ

แคทรียา คำพวงค์ (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปี แขวงคลองสิบสอง เขตหนองจอก จากผลการศึกษา เกษตรกรเป็นเพศชายมากที่สุด ร้อยละ 57.90 มีอายุเฉลี่ย 52.04 ปี เกษตรกรนับถือศาสนาพุทธมากที่สุด ร้อยละ 58.70 เกษตรกรส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 72.70 เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ ร้อยละ 88.40 เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้แรงงานทางการเกษตรภายในครัวเรือน ร้อยละ 68.60 เกษตรกรส่วนใหญ่เช่าผู้อื่นในการถือครองที่ดิน ร้อยละ 94.20 เกษตรกรทั้งหมดทำนาปีละ 2 ครั้ง แหล่งเงินทุนทางการเกษตรของเกษตรกรเป็นของตนเองมากที่สุด ร้อยละ 57.00 เกษตรกรมีรายได้อยู่ในช่วง 100,001-300,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 58.70 เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยได้ยินเกี่ยวกับโครงการประกันภัยข้าวนาปี ร้อยละ 63.60 เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 91.70 เกษตรกรจำนวนมากไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารของโครงการดังกล่าว ร้อยละ 59.60 ในด้านความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปี ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 8.30 เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร พบว่าเกษตรกรมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านที่ทำการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีความคิดเห็นในระดับมากใน 2 ด้าน คือด้านการให้ประโยชน์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 ด้านการให้บริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 และพบว่าเกษตรกรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางในด้านการประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 และด้านดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 เกษตรกรมีความคิดเห็นว่าการโครงการประกันภัยข้าวนาปีมีปัญหามากที่สุดในเรื่องการประชาสัมพันธ์การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและรายละเอียดของโครงการประกันภัยข้าวนาปีให้จัดเจ้าหน้าที่เข้ามาให้ข้อมูลและรายละเอียดของโครงการ

2.5 กรอบแนวคิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา
(Research Methodology)

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population and Sampling Procedure)

ประชากร

ประชากรในงานวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ โดยสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด มีสมาชิก 3,280 คน เป็นเกษตรกรที่ทำนา 10% คิดเป็น 328 คน (สหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด, 2558)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ เป็นเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ โดยกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane / (2558)

$$n = \frac{N}{(1+Ne^2)}$$

n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของประชากรทั้งหมด

e คือ ความคลาดเคลื่อนของการสุ่ม

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดค่านัยสำคัญที่ 0.05 โดยยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ 5% จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 180 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างจากเกษตรกรที่เป็นสมาชิก สหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ

3.2 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล (Research Instruments)

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามปลายปิด และปลายเปิดแบ่งเป็น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 สภาพการใช้พันธุ์ข้าว

ตอนที่ 3 ความความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว

จำกัด อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและปัญหา

วิธีทดสอบเครื่องมือ

ความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบระบบตามจัดทำ โดยนำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการปัญหาพิเศษ เกษตรอำเภอก และบุคลากรในสหกรณ์ การเกษตรภูเขียว จำกัด เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความชัดเจนของภาษา และความครอบคลุมของเนื้อหาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Gathering)

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและข้อมูลที่มีผู้รวบรวมไว้แล้วเช่น หนังสือ ตำรา บทความ งานเอกสารต่างๆ รวมทั้ง ผลงานวิจัย ทั้งวิทยานิพนธ์ บทความต่าง ๆ นิตยสารและเว็บไซต์ต่างๆ เพื่อนำข้อมูลมาตรวจสอบความ ถูกต้องและอ้างอิง

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ที่ผ่านการทดสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้ว และเป็นการซักถาม ไปเก็บข้อมูลจากเกษตรกรที่เป็น สมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียวจำกัด อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ โดยใช้วิธีการลงไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ คือ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่

1. ค่าเฉลี่ย (Mean)
2. ค่าร้อยละ (Percentage)
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ คือ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ 1. ค่าเฉลี่ย (Mean) 2. ค่าร้อยละ (Percentage) 3. ค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้มาตรวัดแบบอัตราภาคชั้น Rating Scale โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.21 - 5.00	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
3.41 - 4.20	มีปัญหาในระดับมาก
2.61 - 3.40	มีปัญหาในระดับปานกลาง
1.81 - 2.60	มีปัญหาในระดับน้อย
1.00 - 1.80	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการศึกษา

(Results)

การศึกษาเรื่อง เรื่อง ความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไป

4.2 สภาพการใช้พันธุ์ข้าว

4.3 ความความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ

4.4 ข้อเสนอแนะและปัญหา

4.1 ข้อมูลทั่วไป

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ ผลการศึกษาปรากฏตามตารางที่ 4.1 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. เพศ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด เป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง โดยเป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 81.1 และเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละร้อยละ 18.9

2. อายุ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด มีอายุในช่วง 40-49 ปี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 46.1 รองลงมาคือช่วงอายุ 50-59 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.4 และช่วงอายุน้อยที่สุดคือ 20-29 คิดเป็นร้อยละ 2.2

3. การศึกษา ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.5 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 31.2 และมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 2.2

4. อาชีพหลักการศึกษา ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด ส่วนใหญ่ทำนา คิดเป็นร้อยละ 77.8 รองลงมาคือธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 14.4 และข้าราชการ/พนักงานของรัฐน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.7

5. อาชีพรอง ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด รับจ้างทั่วไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.4 รองลงมาคือทำไร่ คิดเป็นร้อยละ 31.7 และทำสวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.9

6. รายได้ต่อเดือน ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 77.8 รองลงมามีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.0 และน้อยที่สุดคือมีรายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.2

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามลักษณะข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

ลักษณะข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน(n = 180)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	146	81.1
หญิง	34	18.9
อายุ		
20-29 ปี	4	2.2
30-39 ปี	24	13.3
40-49 ปี	83	46.1
50-59 ปี	62	34.4
60 ปีขึ้นไป	7	4.0
การศึกษา		
ประถมศึกษา	98	54.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	56	31.1
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	20	11.1
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส.	2	1.1
ปริญญาตรี	4	2.2
อาชีพหลัก		
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	3	1.7
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	26	14.4
รับจ้างทั่วไป	5	2.8
ทำนา	140	77.8
ทำไร่	6	3.3
อาชีพรอง		
ไม่มี	8	4.4
รับจ้างทั่วไป	62	34.4
ทำไร่	57	31.7
ทำนา	33	18.3
ทำสวน	5	2.9
เลี้ยงสัตว์	15	8.3
รายได้ต่อเดือน		
ไม่เกิน 10,000 บาท	140	77.8
10,001-20,000 บาท	36	20.0
20,001-30,000 บาท	4	2.2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 สภาพการใช้พันธุ์ข้าว

จากการศึกษาข้อมูลสภาพการใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ ผลการศึกษาปรากฏตามตารางที่ 4.2 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. สมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด ส่วนใหญ่ใช้ข้าวพันธุ์ กข.6 คิดเป็นร้อยละ 71.1 รองลงมาคือพันธุ์ มะลิ 105 คิดเป็นร้อยละ 28.9 และใช้พันธุ์หอมชนิดน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0
2. การเลือกใช้พันธุ์ข้าว ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด เลือกใช้พันธุ์ข้าวด้วยเหตุผล ใช้มาดั้งเดิมมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 46.7 รองลงมาคือ เพื่อนเกษตรกรแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 23.3 และสหกรณ์แนะนำน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 15.6
3. เคยใช้พันธุ์อื่นหรือไม่ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด ไม่เคยมากกว่า คิดเป็นร้อยละ 63.3 และเคย คิดเป็นร้อยละ 36.7
4. สมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด ใช้พันธุ์ข้าวของตนเองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.1 รองลงมาซื้อจากเพื่อนเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 22.2 และน้อยที่สุดซื้อจากสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 15.0
5. ผลผลิตโดยเฉลี่ยต่อไร่ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด ทั้งหมดได้ผลผลิต อยู่ในช่วง 500-1,000 กิโลกรัมต่อไร่
6. รายได้จากการขายข้าวต่อปี ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด มีรายได้ อยู่ในช่วง 20,001-30,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.0 รองลงมาอยู่ในช่วง 30,001-40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.3 น้อยที่สุดอยู่ในช่วง ไม่เกิน 1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.8
7. ระยะเวลาที่ทำการปลูกข้าว ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด ระยะเวลาที่ทำการปลูกข้าวอยู่ในช่วง 20-29 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.9 รองลงมาอยู่ในช่วง 10-19 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.8 และน้อยที่สุดอยู่ในช่วง 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2.2
8. จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรที่ใช้ปลูก ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรที่ใช้ปลูกอยู่ในช่วง 10-19 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.3 รองลงมาอยู่ในช่วง 5-9 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 30.0 และน้อยที่สุดอยู่ในช่วง มากกว่า 40 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.6
9. สมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด ให้เทคนิคการลดต้นทุนค่าเมล็ดพันธุ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.4 รองลงมาค่าแรงงาน คิดเป็นร้อยละ 27.8 และน้อยที่สุดค่าปุ๋ย คิดเป็นร้อยละ 16.7
10. ถ้าหากราคาข้าวลดลงหรือสูงกว่าปกติสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด พบว่าไม่เปลี่ยนแปลงการปลูกมากกว่า เปลี่ยนแปลงการปลูก คิดเป็นร้อยละ 94.4 และเปลี่ยนแปลง คิดเป็นร้อยละ 5.6
11. สมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด ขายข้าวให้กับพ่อค้าในท้องถิ่นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.4 รองลงมาของให้กับสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 18.9 และน้อยที่สุดขายข้าวให้กับโรงสี คิดเป็นร้อยละ 14.4
12. สมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด เกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่าข้าวมีรสชาติหวาน คิดเป็นร้อยละ 86.1 รองลงมาเกษตรกรคิดว่ามีรสชาติมัน คิดเป็นร้อยละ 13.3 และไม่พบเกษตรกรที่คิดว่าไม่มีรสชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามลักษณะสภาพการ ไร่พันธุ์ข้าว

ลักษณะข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน(n = 180)	ร้อยละ
พันธุ์ข้าวที่เลือกใช้		
กข 6	128	81.1
มะลิ 105	52	28.9
เลือกใช้พันธุ์ข้าวเพราะ		
เพื่อนเกษตรกรแนะนำ	42	23.3
ได้รับการส่งเสริมจากผู้เชี่ยวชาญ	26	14.4
ใช้มาดั้งเดิม	84	46.7
สหกรณ์แนะนำ	28	15.6
เคยใช้พันธุ์อื่นหรือไม่		
ไม่เคย	114	63.3
เคย	66	36.7
ใช้พันธุ์ข้าวจาก		
ของตนเอง	74	41.1
ซื้อจากศูนย์เมล็ดพันธุ์	39	21.7
ซื้อจากสหกรณ์	27	15.0
ซื้อจากเพื่อนเกษตรกร	40	22.2
ผลผลิตโดยเฉลี่ยต่อไร่		
500-1,000 กก/ไร่	180	100
รายได้จากการขายข้าวต่อปี		
ไม่เกิน 10,000 บาท	5	2.8
10,001-20,000 บาท	22	12.2
20,001-30,000 บาท	63	35.0
30,001-40,000 บาท	60	33.3
40,001 บาทขึ้นไป	30	16.7
ระยะเวลาที่ทำการปลูกข้าว		
ต่ำกว่า 10 ปี	6	3.3
10-19 ปี	59	32.8
20-29 ปี	61	33.9
30-39 ปี	35	19.4
40-49 ปี	15	8.3
50 ปีขึ้นไป	4	2.2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลักษณะข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน(n = 180)	ร้อยละ
จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรใช้ปลูก		
ต่ำกว่า 5 ไร่	9	5.0
5-9 ไร่	54	30.0
10-19 ไร่	78	43.3
20-29 ไร่	30	16.7
30-39 ไร่	8	4.4
มากกว่า 40 ไร่	1	0.6
ถ้าหากราคาข้าวลดลง หรือสูงกว่าปกติ ท่านจะเปลี่ยนแปลงการปลูกหรือไม่		
ไม่เปลี่ยนแปลง (ผลิตเท่าเดิม)	170	94.4
เปลี่ยนแปลง (ผลิตเพิ่มมากขึ้น)	10	5.6
การขายข้าวขายให้กับใคร		
สหกรณ์	34	18.9
กลุ่มเกษตรกร	31	17.2
พ่อค้าในท้องถิ่น	89	49.4
โรงสี	26	14.4
ท่านคิดว่าข้าวมีรสชาติอย่างไร		
หวาน	155	86.1
มัน	24	13.3
จืด	1	0.6

4.3 ความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ

ในการศึกษาความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด

อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ ทั้งหมด 7 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณสมบัติข้าว ด้านความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูก ด้านความเหมาะสมกับวิธีการปลูก ด้านการดูแลรักษา ด้านผลผลิต ด้านรายได้ และด้านปัญหาในการผลิต โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด ตั้งแต่ระดับความพึงพอใจมากที่สุดถึงระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด มีรายละเอียดดัง (ตารางที่4.3) ต่อไปนี้

1) ด้านคุณสมบัติของข้าว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=3.64) พบว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ รสชาติข้าว คุณภาพหลังการสี ขนาดน้ำหนักเมล็ดพันธุ์ อัตราการงอกของเมล็ดพันธุ์ ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ความแข็งแรงของต้น ความต้านทานโรค และแมลงศัตรูข้าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) ด้านความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย=3.05) พบว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ปริมาณน้ำฝน ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สภาพภูมิอากาศ ปริมาณน้ำชลประทาน ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความสมบูรณ์ของดิน

3) ด้านความเหมาะสมกับวิธีการปลูก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก(ค่าเฉลี่ย=3.93) พบว่าความคิดเห็นอยู่ในระมกทั้งหมด ได้แก่ ข้าวที่เหมาะสมสำหรับการหว่านตม ข้าวที่เหมาะสมสำหรับการปักดำ

4) ด้านการดูแลรักษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย=3.16) พบว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความต้องการน้ำ การให้ปุ๋ยเคมี ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การให้ปุ๋ยชีวภาพ การใช้สารกำจัดวัชพืช การใช้สารกำจัดศัตรูพืช

5) ด้านผลผลิต ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย=3.41) พบว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เปรอร์เซ็นต์ที่ออกรวง ปริมาณเมล็ดต่อรวง ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ น้ำหนักข้าว ความยาวของรวงข้าว

6) ด้านรายได้ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย=2.80) พบว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด ได้แก่ รายได้จากการขายข้าว ราคาข้าว

7) ด้านปัญหาในการผลิต ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย=2.54) พบว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ ปัญหาข้าวตืด ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ปัญหาข้าวไม่งอก ความคิดเห็นที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัญหาข้าวล้ม ปัญหาการเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ไม่พร้อมกัน ปัญหาโรค วัชพืช และศัตรูพืช และความคิดเห็นที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ราคาเมล็ดพันธุ์สูง

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ

ความคิดเห็น	Mean (N=180)	S.D.	แปรผล
คุณสมบัติของข้าว			
1. ขนาดน้ำหนักเมล็ดพันธุ์	3.59	0.61	มาก
2. อัตราการงอกของเมล็ดพันธุ์	3.75	0.62	มาก
3. ความแข็งแรงของต้น	3.39	0.59	ปานกลาง
4. ความต้านทานโรคและแมลงศัตรูข้าว	3.13	0.66	ปานกลาง
5. คุณภาพหลังการสี	3.72	0.69	มาก
6. ท่านคิดว่ารสชาติข้าวอยู่ในระดับใด	4.24	0.83	มาก
รวม	3.64	0.66	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความคิดเห็น	Mean (N=180)	S.D.	แปรผล
ด้านความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูก			
1. ความสมบูรณ์ของดิน	3.53	0.81	มาก
2. ปริมาณน้ำชลประทาน	2.81	0.94	ปานกลาง
3. ปริมาณน้ำฝน	2.49	0.85	น้อย
4. สภาพภูมิอากาศ	3.38	0.90	ปานกลาง
รวม	3.05	0.87	ปานกลาง
ด้านความเหมาะสมกับวิธีการปลูก			
1. เหมาะสำหรับการหว่านตม	3.70	0.68	มาก
2. เหมาะสำหรับการปักดำ	4.16	0.67	มาก
รวม	3.93	0.66	มาก
ด้านการดูแลรักษา			
1. ความต้องการน้ำ	3.89	0.77	มาก
2. การให้ปุ๋ยเคมี	3.48	0.94	มาก
3. การให้ปุ๋ยชีวภาพ	2.71	1.05	ปานกลาง
4. การใช้สารกำจัดวัชพืช	2.86	0.89	ปานกลาง
5. การใช้สารกำจัดศัตรูพืช	2.86	0.96	ปานกลาง
รวม	3.16	0.93	ปานกลาง
ด้านผลผลิต			
1. เปอร์เซ็นต์ที่ออกรวง	3.61	0.58	มาก
2. ความยาวของรวงข้าว	3.37	0.63	ปานกลาง
3. ปริมาณเมล็ดต่อรวง	3.44	0.60	มาก
4. น้ำหนักข้าว	3.20	0.77	ปานกลาง
รวม	3.41	0.65	มาก
ด้านรายได้			
1. ราคาข้าว	2.82	0.68	ปานกลาง
2. รายได้จากการขายข้าว	2.78	0.77	ปานกลาง
รวม	2.80	0.74	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความคิดเห็น	Mean (N=180)	S.D.	แปรผล
ด้านปัญหาในการผลิต			
1. ปัญหาข้าวไม่ออก	1.82	0.83	น้อย
2. ปัญหาโรค วัชพืช และศัตรูพืช	2.77	0.88	ปานกลาง
3. ปัญหาข้าวดีด	1.71	0.70	น้อยที่สุด
4. ปัญหาข้าวล้ม	2.57	0.67	ปานกลาง
5. ปัญหาการเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ไม่พร้อมกัน	2.73	0.70	ปานกลาง
6. ราคาเมล็ดพันธุ์สูง	3.65	0.73	มาก
รวม	2.54	0.61	น้อย

4.4 ข้อเสนอแนะและปัญหา

เกษตรกรส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะและปัญหาว่า อยากให้ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยลงมาจัดการเรื่องน้ำระบบชลประทานเพื่อให้มีน้ำเพียงพอต่อการทำงาน เรื่องราคาผลผลิตที่ตกต่ำลง และเมล็ดพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงทนต่อสภาพพื้นที่ปลูกและมีความต้านทานโรคและแมลง อยากให้คนรุ่นใหม่หันเข้ามาทำการเกษตรมากยิ่งขึ้น

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ (Conclusions Discussion and Suggestion)

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อําเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิดและปลายปิดจำนวน 180 ชุด ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ และวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ข้อมูลทั่วไป

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างของเกษตรกร เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปีมากที่สุด ส่วนมากมีการศึกษาในระดับประถมศึกษา อาชีพหลักส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา อาชีพรองมีอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท

5.1.2 สภาพการใช้พันธุ์ข้าว

จากการศึกษา พบว่า พันธุ์ข้าวที่เลือกใช้ส่วนใหญ่ใช้ข้าวพันธุ์ กข.6 กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้พันธุ์ข้าวเพราะใช้มาดั้งเดิม กลุ่มตัวอย่างไม่เคยใช้พันธุ์อื่น มากกว่าเคยใช้พันธุ์อื่น เกษตรกรใช้พันธุ์ข้าวของตนเองมากที่สุด ผลผลิตโดยเฉลี่ยต่อไร่ทั้งหมดได้ผลผลิต อยู่ในช่วง 500-1,000 กก/ไร่ รายได้จากการขายข้าวต่อปีมีรายได้อยู่ในช่วง 20,001-30,000 บาท มากที่สุด ระยะเวลาที่ทำการปลูกข้าวอยู่ในช่วง 20-29 ปี มากที่สุด จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรที่ใช้ปลูกอยู่ในช่วง 10-19 ไร่ มากที่สุด เทคนิคในการเพิ่มผลผลิตโดยการลดต้นทุนการผลิตในด้านใด กลุ่มตัวอย่างให้เทคนิคการลดต้นทุนค่าเมล็ดพันธุ์มากที่สุด ถ้าหากราคาข้าวลดลงกลุ่มตัวอย่างจะ ไม่เปลี่ยนแปลงการปลูกมากกว่า การขายข้าวกลุ่มตัวอย่างขายให้กับพ่อค้าในท้องถิ่นมากที่สุด เกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่าข้าวมีรสชาติหวาน

5.1.3 ความความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อ.กุฉินารายณ์ จ.ชัยภูมิ

จากการศึกษา พบว่า ด้านคุณสมบัติข้าว สมาชิกมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า อัตราการงอกของเมล็ดพันธุ์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ คุณภาพหลังการสี และความต้านทานโรคและแมลงศัตรูข้าวน้อยที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 3.72 และ 3.13 ตามลำดับ

ด้านความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูก สมาชิกมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดย ด้านความสมบูรณ์ของดิน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือสภาพภูมิอากาศ และปริมาณน้ำฝนน้อยที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 3.38 และ 2.49 ตามลำดับ

ด้านความเหมาะสมกับวิธีการปลูก สมาชิกมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า เหมาะสำหรับการปักดำ มีค่าเฉลี่ยมากกว่าเหมาะสำหรับการหว่านตาม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 และ 3.70 ตามลำดับ

ด้านการดูแลรักษา สมาชิกมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยความต้องการน้ำ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ การให้ปุ๋ยเคมี และการให้ปุ๋ยชีวภาพ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 3.48 และ 2.71 ตามลำดับ

ด้านผลผลิต สมาชิกมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเปอร์เซ็นต์ที่ออกรวง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือปริมาณเมล็ดต่อรวงข้าวและน้ำหนักข้าว มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 3.44 และ 3.20 ตามลำดับ

ด้านรายได้ สมาชิกมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยราคาข้าว มีค่าเฉลี่ยมากกว่า รายได้จากการขายข้าว โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82, และ 2.78 ตามลำดับ

ด้านปัญหาในการผลิต สมาชิกมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับน้อย โดยราคาเมล็ดพันธุ์สูงมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาโรค วัชพืช และศัตรูพืช และปัญหาข้าวตืด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 2.77 และ 1.71 ตามลำดับ

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษา ความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ สามารถวิจารณ์ผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ได้ดังนี้

จากการศึกษา ความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ พบว่าข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์พิสิทธิ์ รุ่งอรุณ (2556) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์นิคมชะอำ จำกัด อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ได้ผลการศึกษาเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายเป็นเพราะว่าในพื้นที่อำเภอภูเขียวก่อตั้งด้วยวงหนึ่งครอบครัวคงเป็นสมาชิกของสหกรณ์เพียงหนึ่งคน และเป็นเพศชายที่มากกว่า เพราะการเข้าประชุมการรับความรู้มาจากสหกรณ์ สมาชิกที่เป็นเพศชายจะนำมาปฏิบัติเองเป็นส่วนมาก สมาชิกส่วนมากมีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์พิสิทธิ์ รุ่งอรุณ (2556) ได้ผลการศึกษาเกษตรกรที่เป็นสมาชิกอยู่ในช่วง 50-59 ปี เป็นเพราะว่า สหกรณ์นิคมชะอำ ก่อตั้งก่อน สหกรณ์การเกษตรภูเขียวมากกว่า 20 ปี ส่วนการศึกษาสมาชิกส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ พงษ์พิสิทธิ์ รุ่งอรุณ (2556) เป็นเพราะว่าคนรุ่นหลังมักไปทำงานอื่นและคนสมัยก่อนมีการศึกษาไม่สูง อาชีพหลักส่วนใหญ่จึงมีอาชีพทำนา อาชีพรองมีอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด โดยอาชีพหลักสอดคล้องกับอาชีพรองเพราะน้ำไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตรเลยต้องหันมาทำอาชีพรับจ้างทั่วไปเป็นอาชีพรอง จึงทำให้รายได้ของเกษตรกรส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บาท เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่มีรายจ่ายต่อวันน้อยรายได้ที่มีน้อยจึงสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างพอเพียง และใช้ข้าวปลูกจากแปลงนาของตนเองมากที่สุดซึ่งตรงกับหลักความเป็นจริงที่ส่วนมากเกษตรกรในพื้นที่จะใช้พันธุ์ข้าวพันธุ์ดั้งเดิมเพราะจะทำให้การดูแลข้าวปลูกทำได้ง่าย พันธุ์ข้าวที่เลือกใช้สมาชิกเลือกใช้ข้าวพันธุ์ กข.6 มากที่สุดเนื่องจากเป็นพันธุ์ที่ใช้กันมานานเป็นข้าวที่นิยมรับประทานในพื้นที่ ดูแลง่ายเหมาะสมกับพื้นที่แห้งแล้ง เกษตรส่วนใหญ่ไม่เคยใช้พันธุ์อื่น แต่มีเกษตรกรบางส่วนที่เคยใช้ข้าวปลูกมาตั้งแต่สมัยก่อนคนในพื้นที่เรียก ข้าวสันป่าตอง ส่วนพันธุ์ข้าวที่ใช้เกษตรกรส่วนมากใช้พันธุ์ของตนเอง เพราะทำนาในแต่ละรอบจะมีแปลงที่จะเก็บไว้เป็นพันธุ์ข้าวปลูกในการทำนาครั้งต่อไปด้วย ผลผลิตต่อไร่เกษตรกรทั้งหมดได้ผลผลิตต่อไร่ 500-1,000 กิโลกรัมต่อไร่ รายได้จากการขายข้าวต่อปีเกษตรกรส่วนมากมีรายได้ในช่วง 20,001-30,000 บาท คงเป็นเพราะผลผลิตที่ได้น้อยราคาผลผลิตที่ตกต่ำ ส่วนระยะเวลาในการปลูกข้าวของเกษตรกรส่วนมากอยู่ในช่วง 20-29 ปี จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรส่วนมากมีพื้นที่ 10-19 ไร่ เทคนิคการลดต้นทุนเกษตรกรส่วนมากมีความคิดเห็นในการลดต้นทุนในด้านการซื้อเมล็ดพันธุ์ซึ่งสอดคล้องกับพันธุ์ข้าวดั้งเดิมของเกษตรกรที่จะมีพันธุ์ข้าวปลูกเก็บไว้เองเกษตรกรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่ไม่เปลี่ยนแปลงการปลูก คงเป็นเพราะจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรแต่ละคนมีจำนวนจำกัดส่วนเกษตรกรที่มีพื้นที่แต่ไม่เปลี่ยนแปลงคงไม่คุ้มกับการลงทุนเพราะน้ำจากชลประทานไม่เพียงพอคงพึ่งน้ำฝนไม่ได้ เกษตรกรส่วนมากจะขายข้าวให้กับพ่อค้าในท้องถิ่นคงเป็นเพราะ ยากต่อการขนย้ายผลผลิตไปจำหน่ายคงได้ไม่คุ้มเสีย เกษตรกรส่วนใหญ่ให้รสชาติของข้าวว่าหวานอาจเป็นเพราะในข้าว กข.6 มีปริมาณน้ำตาลที่สูงกว่าข้าวชนิดอื่น ส่วนด้านความคิดเห็นสมาชิกมีความคิดเห็นในด้านคุณสมบัติของข้าวอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.64 สอดคล้องกับงานวิจัยที่ของพงษ์พิสิทธิ์ รุ่งอรุณ (2556) มีค่าความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะมีความชำนาญและประสบการณ์ในการเลือกพันธุ์ปลูกในพื้นที่ ส่วนด้านความเหมาะสมกับพื้นที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 เพราะพื้นที่ของสมาชิกบางพื้นที่มีน้ำเข้าถึงและบางพื้นที่น้ำเข้าถึงได้ยากทำให้ระดับความคิดเห็นแตกต่างกันส่งผลให้ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความเหมาะสมกับวิธีการปลูกมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างใช้การปลูกแบบปักดำและการหว่านตามเพราะเป็นวิธีที่เกษตรกรคาดว่าจะได้ผลผลิตมากกว่าและเป็นวิธีที่มีความถนัดมากที่สุด ด้านการดูแลรักษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 อาจเป็นเพราะมีการใช้ทั้งปุ๋ยเคมีควบคู่กับปุ๋ยชีวภาพ ด้านผลผลิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 อาจเป็นเพราะสมาชิกมีความรู้พอสมควรในการปลูกข้าวในด้านการผลิตจึงอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด ด้านรายได้เกษตรกรให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 อาจเป็นเพราะราคาข้าวที่ไม่สูงมากพร้อมกับหมคนโยบายรับจำนำข้าวของรัฐบาล ด้านปัญหาในการผลิต สมาชิกมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54 เพราะสภาพพื้นที่และน้ำน้อยในการเพาะปลูก และเกษตรกรไม่ค่อยมีความชำนาญในการดูแลแปลงนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

จากผลการวิจัย พบว่า คนรุ่นหลังจำนวนมากจะเลือกที่จะทำอาชีพรับจ้างทั่วไป มากกว่าทำการเกษตรอาจเป็นเพราะว่าราคาผลผลิตต่ำลง เมล็ดพันธุ์ที่ใช้ขาดการพัฒนาให้ตรงตามสภาพพื้นที่ ทำให้เกิดการอ่อนแอของต้นข้าว ควรมีการปรับปรุงคุณภาพเมล็ดพันธุ์ที่มีความทนต่อสภาพพื้นที่ และควรมีการอบรมให้ความรู้กับสมาชิกสหกรณ์โดยใช้ข้อได้เปรียบของพื้นที่ ที่เหมาะสมกับการทำนาและการเกษตรเป็นแรงจูงใจให้คนรุ่นหลังเห็นคุณค่าและข้อได้เปรียบของการทำการเกษตรในพื้นที่ของตนเอง ควรมีการให้ความรู้กับสมาชิกในการปลูกข้าวด้วยวิธีอื่นนอกจากการปลูกวิธีการปักดำและหว่านตาม อาจจะเป็นการปลูกข้าวแบบเปียกสลับแห้งเพราะเป็นการปลูกแบบใช้น้ำน้อยจะทำให้ช่วยลดการใช้น้ำได้ และลดปัญหาในการผลิตให้น้อยลงและดูแลรักษาแปลงข้าวได้ง่ายขึ้น ส่วนความคิดเห็นด้านของรายได้จากการขายข้าวจะเห็นได้ว่าอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากในช่วงระยะเวลาในการเก็บข้อมูลไม่ได้อยู่ในช่วงนโยบายจำนำข้าวของรัฐบาล ดังนั้นเมื่อหมดนโยบายนี้รัฐบาลควรมีนโยบายอื่นๆที่ช่วยพยุงราคาหรือปรับกลไกของราคาไม่ให้ราคาข้าวต่ำเกินไปควรอยู่ในระดับมากถึงจะไม่กระทบต่อคุณภาพชีวิตของเกษตรกรมากจนเกินไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สำนวน หรือประโยคไม่ยาวจนเกินไป เพราะอาจทำให้เกษตรกรสับสนได้

ควรศึกษาด้านความต้องการของเกษตรกรเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมการข้าว. 2553. คุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าว. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://brs.ricethailand.go.th/pdf/seedstd.pdf>. [15 กันยายน 2558].
- กรมการข้าว (ก). 2558. ความสำคัญของพันธุ์ข้าว. [ออนไลน์]. เข้าได้ถึงจาก:
<http://www.brrd.in.th/rkb/varieties/index.php-file=content.php&id=1.htm>.
[2 ตุลาคม 2558].
- กรมการข้าว (ข). 2558. พันธุ์ข้าวส่งเสริมที่ผลิตเพื่อการค้าในปัจจุบัน. [ออนไลน์]. เข้าได้ถึงจาก:
<http://www.brrd.in.th/rkb/seed/index.php-file=content.php&id=4.htm>. [28
กันยายน 2558].
- กรมการข้าว (ค). 2558. ศัตรูข้าวและการป้องกันกำจัด. [ออนไลน์]. เข้าได้ถึงจาก:
<http://www.brrd.in.th/rkb/disease%20and%20insect/index.php.htm>. [2
ตุลาคม 2558].
- กรมวิชาการเกษตร. 2545. คุณภาพข้าวและการตรวจสอบข้าวหอมมะลิไทย. ปทุมธานี. บริษัท
จิรวัดณ์ เอ็กซ์เพรส จำกัด.
- กิตติ สุทธิสัมพันธ์. 2541. ความคิดเห็นของตัวแทนส่งออกของ ต่อพิธีการศุลกากรในการนำ
สินค้าเข้า จากต่างประเทศศึกษากรณีนำเข้าทางสำนักงานศุลกากรท่าอากาศยาน
กรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.
- เกริก เชื้อตาพลอยม. 2554. ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ใช้น้ำต่อการบริหารจัดการ การน้ำ
ชลประทานของโครงการชลประทานบุรีรัมย์อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์. คณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏบุรีรัมย์.
- แคทรียา คำวงศ์. 2557. ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อโครงการประกันภัยข้าวนาปี แขวง
คลองสิบสอง เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร.
- นิรุทธิ์ สุขเจริญ. 2549. ความคิดเห็นของคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรตำบลที่มีต่อโครงการ
อบรมอาสาสมัครยุวเกษตรกร. จังหวัดเชียงใหม่.
- บัณฑิต วงเสนานุรักษ์. 2546. ความคิดเห็นของปลัดอำเภอที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ใน
จังหวัด เพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
กรุงเทพมหานคร.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- บุญหงษ์ จงเจริญ. 2547. ข้าวและเทคโนโลยีการผลิต. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประพาส วีระแพทย์. 2555. ลักษณะของข้าวที่สำคัญทางการเกษตร. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:<http://www.arda.or.th/kasetinfo/rice/rice-histories.html>. [20 กันยายน 2558].
- พงศ์เทพ จอมธรรมนิยม. 2543. ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อผลกระทบของเสียจากการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในเขตอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.
- พงษ์พิสิทธิ์ รุ่งอรุณ. 2558. ความคิดเห็นที่มีต่อการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์นิคมชะอำ จำกัด อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. กรุงเทพมหานคร.
- วชิรวัฒน์ สินธพ. 2541. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการฝังกลบกากของเสียและสารอันตรายจากนิคมอุตสาหกรรม : ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.
- วุฒิชัย จำนง. 2523. พฤติกรรมการตัดสินใจ น.16. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวขอนแก่น. 2558. เมล็ดพันธุ์. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://kkn-rsc.ricethailand.go.th/index.php/seed/seedstock>. [2 ตุลาคม 2558]
- ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวชลบุรี. 2550. การเลือกพันธุ์ข้าวที่เหมาะสม. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://cbr-rsc.ricethailand.go.th/famer_01.html. [9 ตุลาคม 2558].
- สมพร อิศวิลานนท์. 2557. พลวัตเศรษฐกิจการผลิตข้าวไทย. นนทบุรี : เลิศชัยการพิมพ์ 2.
- สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย. 2555. ข้อมูลเกี่ยวกับข้าว. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://www.thairiceexporters.or.th/rice_profile.htm. [3 ตุลาคม 2558]
- สหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด. 2518. สหกรณ์การเกษตรภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:<http://www.coopthai.com/phukeiw/>. [25 กันยายน 2558].

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานวิจัยและพัฒนาข้าว. 2558. องค์ความรู้เรื่องข้าว. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://www.brrd.in.th/rkb/manual/index.php-file=content.php&id=44.htm>.
[1 ตุลาคม 2558].

อรรถพร คำคม. 2546. การให้บริการสินเชื่อของธนาคารอาคารสงเคราะห์ : ศึกษาจากความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฝ่ายกิจการสาขากรุงเทพ และปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง ความความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ

ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือกรอกข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 สภาพการใช้พันธุ์ข้าว

ตอนที่ 3 ความความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและปัญหา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือกรอกข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง
2. อายุ	☐ ต่ำกว่า 20 ปี	☐ 20-29 ปี
	☐ 30-39 ปี	☐ 40-49 ปี
	☐ 50-59 ปี	☐ 60 ปีขึ้นไป
3. การศึกษา	☐ ประถมศึกษา	☐ มัธยมศึกษาตอนต้น
	☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	☐ อนุปริญญา/ปวส.
	☐ ปริญญาตรี	☐ สูงกว่าปริญญาตรี
	☐ อื่นๆ (ระบุ)	
4. อาชีพหลัก	☐ ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	☐ ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย
	☐ รับจ้างทั่วไป	☐ ทำนา
	☐ ทำไร่	☐ ทำสวน
	☐ อื่นๆ (ระบุ)	
5. อาชีพรอง	☐ ไม่มี	☐ รับจ้างทั่วไป
	☐ ทำไร่	☐ ทำนา
	☐ ทำสวน	☐ เลี้ยงสัตว์
	☐ อื่นๆ (ระบุ)	
6. รายได้ต่อเดือน	☐ ไม่เกิน 10,000 บาท	☐ 10,001-20,000 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 20,001-30,000 บาท 30,001-40,000 บาท
 40,001 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 สภาพการใช้พันธุ์ข้าว

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือกรอกข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. พันธุ์ข้าวที่เลือกใช้ กข.6 มะลิ 105
 ชัยนาท พิษณุโลก
 ปทุมธานี 1 อื่นๆ(ระบุ)
2. เลือกใช้พันธุ์ข้าวเพราะ เพื่อนเกษตรกรแนะนำ ได้รับการส่งเสริมจากผู้เชี่ยวชาญ
 ใช้มาดั้งเดิม สหกรณ์แนะนำ
 อื่นๆ(ระบุ)
3. เคยใช้พันธุ์อื่นหรือไม่ ไม่เคย เคย(ระบุ)
4. ใช้พันธุ์ข้าวจาก ของตนเอง ซื้อจากศูนย์เมล็ดพันธุ์
 ซื้อจากสหกรณ์ ซื้อจากเพื่อนเกษตรกร
 อื่นๆ(ระบุ)
5. ผลผลิตโดยเฉลี่ยต่อไร่ 500 – 1000 กิโลกรัมต่อไร่ 1001 – 2000 กิโลกรัมต่อไร่
 2001 – 3000 กิโลกรัมต่อไร่ อื่น ๆ (ระบุ).....
6. รายได้จากการขายข้าวต่อปี ไม่เกิน 10,000 บาท 10,001-20,000 บาท
 20,001-30,000 บาท 30,001-40,000 บาท
 40,001 บาทขึ้นไป
7. ระยะเวลาที่ทำการปลูกข้าว ต่ำกว่า 10 ปี 10-19 ปี
 20-29 ปี 30-39 ปี
 40-49 ปี 50 ปีขึ้นไป
8. จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรที่ใช้ปลูก ต่ำกว่า 5 ไร่ 5-9 ไร่
 10-19 ไร่ 20-29 ไร่
 30-39 ไร่ มากกว่า 40 ไร่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. ท่านมีเทคนิคในการเพิ่มผลผลิตโดยการลดต้นทุนการผลิตในด้านใด

- ค่าแรงงาน ค่าเมล็ดพันธุ์
 ค่าปุ๋ย ค่ายาปราบศัตรูพืช

10. ถ้าหากราคาข้าวลดลง หรือสูงกว่าปกติ ท่านจะเปลี่ยนแปลงการปลูกหรือไม่

- ไม่เปลี่ยนแปลง (ผลิตเท่าเดิม) เปลี่ยนแปลง (ผลิตเพิ่มมากขึ้น)

11. การขายข้าวขายให้กับใคร

- สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร
 พ่อค้าในท้องถิ่น โรงสี

12. ท่านคิดว่ารสชาติข้าวมีลักษณะอย่างไร

- หวาน มัน
 จืด ไม่มีรสชาติ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อ.ภูเขียว จ. ชัยภูมิ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ตามระดับความคิดเห็น ดังนี้

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

หัวข้อประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
คุณสมบัติของข้าว					
1. ขนาดน้ำหนักเมล็ดพันธุ์					
2. อัตราการงอกของเมล็ดพันธุ์					
3. ความแข็งแรงของต้น					
4. ความต้านทานโรคและแมลงศัตรูข้าว					
5. คุณภาพหลังการสี					
6. ท่านคิดว่ารสชาติข้าวอยู่ในระดับใด					
ด้านความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูก					
1. ความสมบูรณ์ของดิน					
2. ปริมาณน้ำชลประทาน					
3. ปริมาณน้ำฝน					
4. สภาพภูมิอากาศ					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อ	หัวข้อประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านความเหมาะสมกับวิธีการปลูก						
	1. เหมาะสำหรับการหว่านตาม					
	2. เหมาะสำหรับการปักดำ					
ด้านการดูแลรักษา						
	1. ความต้องการน้ำ					
	2. การให้ปุ๋ยเคมี					
	3. การให้ปุ๋ยชีวภาพ					
	4. การใช้สารกำจัดวัชพืช					
	5. การใช้สารกำจัดศัตรูพืช					
ด้านผลผลิต						
	1. เปอร์เซ็นต์ต้นที่ออกรวง					
	2. ความยาวของรวงข้าว					
	3. ปริมาณเมล็ดต่อรวง					
	4. น้ำหนักข้าว					
ด้านรายได้						
	1. ราคาข้าว					
	2. รายได้จากการขายข้าว					
ด้านปัญหาในการผลิต						
	1. ปัญหาข้าวไม่ออก					
	2. ปัญหาโรค วัชพืช และศัตรูพืช					
	3. ปัญหาข้าวตืด					
	4. ปัญหาข้าวล้ม					
	5. ปัญหาการเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ไม่พร้อมกัน					
	6. ราคาเมล็ดพันธุ์สูง					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นในการเลือกใช้พันธุ์ข้าวของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรภูเขียว จำกัด อ.ภูเขียว จ. ชัยภูมิ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ตามระดับความคิดเห็น ดังนี้

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

หัวข้อประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
คุณสมบัติของข้าว					
1. ขนาดน้ำหนักเมล็ดพันธุ์					
2. อัตราการงอกของเมล็ดพันธุ์					
3. ความแข็งแรงของต้น					
4. ความต้านทานโรคและแมลงศัตรูข้าว					
5. คุณภาพหลังการสี					
6. ท่านคิดว่ารสชาติข้าวอยู่ในระดับใด					
ด้านความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูก					
1. ความสมบูรณ์ของดิน					
2. ปริมาณน้ำชลประทาน					
3. ปริมาณน้ำฝน					
4. สภาพภูมิอากาศ					
ด้านความเหมาะสมกับวิธีการปลูก					
1. เหมาะสำหรับการหว่านตม					
2. เหมาะสำหรับการปักดำ					
ด้านการดูแลรักษา					
1. ความต้องการน้ำ					
2. การให้ปุ๋ยเคมี					
3. การให้ปุ๋ยชีวภาพ					
4. การใช้สารกำจัดวัชพืช					
5. การใช้สารกำจัดศัตรูพืช					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อ	หัวข้อประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านผลผลิต						
	1. เปอร์เซ็นตันที่ออกรวง					
	2. ความยาวของรวงข้าว					
	3. ปริมาณเมล็ดต่อรวง					
	4. น้ำหนักข้าว					
ด้านรายได้						
	1. ราคาข้าว					
	2. รายได้จากการขายข้าว					
ด้านปัญหาในการผลิต						
	1. ปัญหาข้าวไม่ออก					
	2. ปัญหาโรค วัชพืช และศัตรูพืช					
	3. ปัญหาข้าวตืด					
	4. ปัญหาข้าวล้ม					
	5. ปัญหาการเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ไม่พร้อมกัน					
	6. ราคาเมล็ดพันธุ์สูง					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและปัญหา

.....

.....

.....

(ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ)

ชื่อ-นามสกุล

วัน เดือน ปีเกิด

ที่อยู่

ประวัติการศึกษา

ประวัติผู้วิจัย

นาย อภิสิตธิ์ จันทร์สว่าง

29 เมษายน พ.ศ.2537

234 หมู่ที่ 1 ถนนภูเขียว-เกษตรสมบูรณ์ ตำบลฝักบัว อำเภอ
ภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ 36110

จบการศึกษาระดับอนุบาลที่โรงเรียนอนุบาลบ้านทับทิมระดับ
ประถมศึกษาที่โรงเรียนภูมิมิวทยา จบการศึกษาระดับ
มัธยมศึกษาที่โรงเรียนภูเขียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้